

ZARZĄDZENIE

MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia 23 grudnia 2022 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Kampinoskiego Parku Narodowego na rok 2023

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185 i 2375) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Kampinoskiego Parku Narodowego na rok 2023.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które określa załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną oraz krajobrazową, które określa załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych, w celu filmowania, fotografowania oraz w celach

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 1949).

zarobkowych, z podaniem maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, które określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

MINISTER KLIMATU

I ŚRODOWISKA

wz. Anna Łukaszewska-Trzeciakowska

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH
 I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ WSKAZANIE SPOSOBÓW ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA TYCH
 ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Działania właścicieli nieruchomości niebędących w użytkowaniu wieczystym Kampinoskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”, położonych w jego obszarze, o charakterze inwestycyjnym, w szczególności lokalizacja nowej zabudowy lub nieinwestycyjnym, w tym budowa ogrodzeń, lokalizacja składowisk odpadów, przekształcanie rzeźby terenu i zmiana warunków wodnych lub introdukcja inwazyjnych, obcych gatunków roślin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabywanie nieruchomości niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku lub niebędących jego własnością. 2. Działania polegające w szczególności na uzgadnianiu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub lokalizacji inwestycji celu publicznego. 3. Współpraca ze społecznością lokalną oraz służbami samorządowymi w zakresie opiniowania zamierzeń budowlanych i innych przedsięwzięć (obiektów lokalizowane w ramach zgłoszenia budowlanego) na obszarze Parku w obszarach objętych ochroną krajobrazową, w tym działania promujące dobre praktyki i działania wynikające z zasady ostrożności
2	Obniżenie poziomu wód gruntowych i powierzchniowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i konserwacja zastawek, przetamowań i innych urządzeń spowalniających odpływ wód na ciekach wodnych w obszarze Parku. 2. Zasypywanie ujściowych odcinków rowów odwadniających. 3. Budowa grobli ograniczających spływ wód powierzchniowych. 4. Ograniczenie prowadzenia prac utrzymaniowych, w tym ograniczenie wykaszania roślinności w dnie cieków i na skarpach, wrywania roślinności korzeniowej oraz odmulania i pogłębiania kanałów, głównych cieków w Parku. 5. Współpraca z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie w zakresie regulacji stanu wód w głównych ciekach Parku, polegająca w szczególności na współdziałaniu w realizacji projektów, prowadzeniu wzajemnych konsultacji, wymianie informacji lub utrzymywaniu bieżących kontaktów roboczych
3	Przebywanie osób w miejscach nieudostępniionych	<p>Ukierunkowanie ruchu turystycznego, przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zaprojektowanie, budowę, modernizację i konserwację infrastruktury turystycznej;

		<ol style="list-style-type: none"> 2) oznakowanie granicy zewnętrznej Parku; 3) konserwację szlaków pieszych i rowerowych, polegającą w szczególności na usuwaniu powstałych szkód na szlaku, przeprowadzaniu prac porządkowych na szlaku, uzupełnianiu ubytków w oznakowaniu szlaku; 4) korekty przebiegu szlaków pieszych; 5) wymianę słupów i drogowskazów na węzłach komunikacyjnych; 6) wytyczenie i oznakowanie w terenie szlaków turystyki konnej; 7) zaprojektowanie, wykonanie nowych oraz konserwację istniejących szlaków, ścieżek spacerowych, ścieżek rekreacyjnych i ścieżek dydaktycznych, polegające w szczególności na usuwaniu powstałych szkód na ścieżkach, przeprowadzaniu prac porządkowych na ścieżkach, uzupełnianiu i odnawianiu oznakowania na ścieżkach oraz uzupełnianiu, czyszczeniu i impregnacji infrastruktury towarzyszącej; 8) konserwację szlabanów metalowych, polegającą na ich naprawie i utrzymaniu w należytym stanie; 9) instalowanie nowych szlabanów, w celu uniemożliwienia wjazdu pojazdów na obszary chronione; 10) budowę zapór, w tym z żerdzi, kłód lub gałęzi, w miejscach niedostępnianych, w szczególności u podnóża wydm; 11) ustawianie: <ol style="list-style-type: none"> a) tablic informacyjnych, w szczególności tablic edukacyjnych lub ostrzegawczych, b) tablic z mapami turystycznymi, c) tablic z regulaminem Parku, d) piktogramów; 12) wyznaczenie i oznakowanie tras spacerowych
4	Występowanie pożarów i innych miejscowych zagrożeń	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie pasów przeciwpożarowych typu A i B. 2. Utrzymanie baz sprzętu do gaszenia pożarów lasów. 3. Utrzymanie dojazdów pożarowych w stanie przejezdności. 4. Usuwanie materiałów łatwopalnych. 5. Usuwanie krzewów i drzew pod liniami energetycznymi oraz wokół transformatorów. 6. Oczyszczanie zbiorników wodnych będących punktami czerpania wody. 7. Remont lub wymiana słupów, tablic informacyjnych, ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu. 8. Gaszenie pożarów i dozоровanie pożarzysk. 9. Ustalanie stopnia zagrożenia pożarowego lasów. 10. Obserwacja terenów leśnych. 11. Prowadzenie dyżurów przeciwpożarowych służb terenowych, kierowców ciągników oraz w punkcie alarmowo–dyspozycyjnym. 12. Nabywanie i utrzymywanie sprzętu infrastruktury przeciwpożarowej, w tym systemu łączności radiotelefonicznej oraz sprzętu przeciwpożarowego, w tym samochodów patrolowo-gaśniczych. 13. Wprowadzanie zakazu wstępu do lasu w okresie najwyższego zagrożenia pożarowego.

		<p>14. Usuwanie innego miejscowego zagrożenia we współpracy ze służbami, szczególnie z Państwową Strażą Pożarną.</p> <p>15. Edukacja społeczeństwa</p>
5	Opanowywanie siedlisk przez ekspansywne gatunki drzew i krzewów obcego pochodzenia, zagrażające ustępującym gatunkom rodzimym, w tym zwłaszcza rzadkim i zagrożonym	<p>1. Usuwanie mechaniczne drzew i krzewów obcego pochodzenia oraz roślin zielnych zagrażających rodzimym gatunkom.</p> <p>2. Wspomaganie usuwania mechanicznego drzew i krzewów oraz roślin zielnych obcego pochodzenia preparatami chemicznymi lub biologicznymi w przypadku gatunków najbardziej ekspansywnych, w szczególności czeremchy amerykańskiej (<i>Padus serotina</i>), klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), robinii akacyjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>)</p>
6	Niezgodność składu gatunkowego części drzewostanów z siedliskiem, skutkująca degeneracją siedliska, w tym gleb	<p>1. Regulacja struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów.</p> <p>2. Dolesianie wybranych luk i przerzedzeń.</p> <p>3. Produkcja sadzonek drzew i krzewów do odnowień i zalesień w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku.</p> <p>4. Utrzymywanie prawidłowej struktury zbiorowiska leśnego.</p> <p>5. Wykonywanie cięć pielęgnacyjno-hodowlanych i ochronnych.</p> <p>6. Odnowienie lasu w drodze siewu naturalnego lub sztucznego, lub sadzenia.</p> <p>7. Przebudowa drzewostanów.</p> <p>8. Wykonywanie poprawek i uzupełnień w uprawach i młodnikach.</p> <p>9. Porządkowanie powierzchni i przygotowanie gleby pod odnowienia.</p> <p>10. Wprowadzanie podszytów zgodnych z siedliskiem</p>
7	Zanieczyszczenie wód	<p>1. Działania na rzecz rozbudowy systemu oczyszczania ścieków i wód opadowych oraz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowych wsi, w szczególności przez uzgadnianie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>2. Zabudowa biologiczna rzek, strumieni oraz terenów wokół zbiorników wodnych.</p> <p>3. Wprowadzanie do wód na obszarze Parku ścieków oczyszczonych pochodzących z gminnych oczyszczalni ścieków komunalnych, o parametrach nie gorszych niż:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) BZT5 (mgO₂/m³) 8 i poniżej; 2) zawiesiny (mg/l) 30 i poniżej; 3) ChZT cr (mg/l) 70 i poniżej; 4) azot ogólny (mg N/l) 10 i poniżej; 5) fosfor ogólny (mg P/l) 0,25 i poniżej. <p>4. Działania na rzecz regulacji gospodarki ściekowej z zastosowaniem zbiorników szczelnych na nieczystości ciekłe (przy braku kanalizacji) przez uzgadnianie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz przez opiniowanie lokalizacji inwestycji celu publicznego.</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 5. Działania zapobiegające budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach gęstej zabudowy oraz na obszarach z wysokim poziomem wód gruntowych. 6. Działania na rzecz wymiany lub budowy zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe odprowadzanych z budynków będących własnością Parku, lub wykonywanie przyłączy do zbiorczej sieci kanalizacyjnej. 7. Współpraca z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w zakresie kontroli stanu wód pościekowych pochodzących z oczyszczalni ścieków komunalnych odprowadzanych do wód na obszarze Parku.
8	Zanieczyszczenie powietrza	<ol style="list-style-type: none"> 1. Termomodernizacja budynków Parku. 2. Zastosowanie lub wymiana izolacji termicznej budynków Parku oraz działania na rzecz wykonania lub wymiany izolacji termicznej budynków niebędących własnością Parku. 3. Modernizacja lub wymiana instalacji grzewczej w budynkach Parku oraz działania na rzecz modernizacji lub wymiany instalacji grzewczej w budynkach niebędących własnością Parku. 4. Wymiana kotłów na nowe, bardziej przyjazne środowisku w budynkach będących własnością Parku oraz działania na rzecz modernizacji lub wymiany kotłów w budynkach niebędących własnością Parku
9	Zanieczyszczenie powierzchni ziemi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selektywna zbiórka, segregacja i wywóz odpadów. 2. Likwidacja starych składowisk odpadów. 3. Likwidacja eternitowych pokryć dachowych i ich utylizacja. 4. Rekultywacja terenów zdegradowanych
10	Zagrożenia zdrowotności i żywotności drzewostanów, przez masowe wystąpienie szkodliwych owadów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prognozowanie – obserwacja rozwoju szkodliwych owadów przez: <ol style="list-style-type: none"> 1) wykładanie pułapek feromonowych; 2) wykonanie jesiennych poszukiwań owadów w ściółce i glebie. 2. Ograniczanie liczebności owadów przez: <ol style="list-style-type: none"> 1) wyszukiwanie i usuwanie zasiedlonych drzew stojących; 2) usuwanie części drzew przewróconych lub złamanych w wyniku działania czynników abiotycznych; 3) mechaniczne rozdrabnianie gałęzi i resztek po wyróbce drewna, z pozostawieniem ich na powierzchni; 4) korowanie surowca drzewnego; 5) chwywanie owadów w pułapki
11	Zagrożenia sadzonek hodowanych na szkółce przez szkodliwe owady i pasożytnicze grzyby uszkadzające siewy i sadzonki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prognozowanie występowania owadów przez poszukiwanie owadów w glebie. 2. Mechaniczne, chemiczne lub biologiczne zwalczanie owadów oraz chorób grzybowych w szkółce
12	Szkody powodowane przez zwierzęta łowne w ekosystemach leśnych i nieleśnych oraz uprawach rolnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczanie upraw leśnych i odnowień przed zgryzaniem przez bieżące naprawianie uszkodzonych ogrodzeń, budowę nowych ogrodzeń i stosowanie repelentów. 2. Zabezpieczanie upraw rolnych przez grodzenie i stosowanie repelentów.

		3. Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185)
13	Zarastanie drzewami i krzewami zbiorowisk nieleśnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koszenie łąk i usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej na łąkach, murawach napiaskowych i wrzosowiskach, wraz z usunięciem biomasy. 2. Utrzymanie i powiększanie wybranych luk w drzewostanie, przerzedzanie drzewostanu oraz eliminacja podrostu i podszytu. 3. Propagowanie rolnictwa ekologicznego i pakietów przyrodniczych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
14	Zmniejszanie się liczebności niektórych rodzimych gatunków roślin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań zmierzających do przywrócenia i utrzymania właściwych dla danego typu siedliska stosunków wodnych, z jakimi związane są te gatunki. 2. Zachowanie ekstensywnej gospodarki rolnej i przyjaznych środowisku naturalnemu sposobów użytkowania terenów przeznaczonych pod rolnictwo. 3. Ochrona gatunków zagrożonych <i>in situ</i>, w szczególności (monitoring oraz ewentualne zastosowanie zabiegów ochrony czynnej, w tym koszenia i odkrzaczenia terenów otwartych, grodzenia miejsc występowania i zabezpieczania ich przed erozją gleby) oraz <i>ex situ</i>, w tym (kolekcja wybranych gatunków w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku), zasilanie populacji i restytucja wybranych gatunków (przez wysiew i dosadzanie)
15	Zanikanie i przekształcanie siedlisk gatunków zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie różnorodności, powierzchni i właściwego środowiska życia zwierząt. 2. Sterowanie zagęszczeniem, strukturą gatunkową, wiekową i przestrzenną populacji zwierząt. 3. Odtwarzanie i tworzenie nowych siedlisk dla gatunków ziemnowodnych (oczka wodne)
16	Rozprzestrzenianie się obcych gatunków zwierząt	Odstrzały redukcyjne gatunków obcych stanowiących zagrożenie dla gatunków rodzimych, w szczególności: wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>) i daniela zwyczajnego (<i>Dama dama</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185)
17	Ginięcie rodzimych gatunków zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reintrodukcja, restytucja wybranych gatunków zwierząt, które dawniej występowały na obszarze Parku. 2. Zasilanie grup zwierząt nowymi osobnikami. 3. Prowadzenie zamkniętej hodowli zachowawczej żubrów (<i>Bison bonasus</i>). 4. Ograniczanie liczebności (przez wykonywanie odstrzałów redukcyjnych), gatunków stanowiących niebezpieczeństwo dla istnienia gatunków zagrożonych. 5. Dokarmianie zwierząt w okresie zalegania wysokiej pokrywy śnieżnej i ekstremalnie niskich temperatur. 6. Pogłębianie i odladzanie wodopojów

18	Zagrożenie zwierząt kłusownictwem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Patrolowanie obszaru Parku przez pracowników Służby Parku Narodowego, w tym Straż Parku – zdejmowanie wnyków i innych pułapek na obszarze Parku, zapobieganie niszczeniu gniazd ptaków. 2. Współpraca z Policją
19	Nieszczęśliwe zdarzenia drogowe, którym ulegają zwierzęta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z zarządcami dróg w zakresie właściwego oznakowania dróg przecinających korytarze ekologiczne. 2. Współpraca z zarządcami dróg w zakresie właściwego oczyszczania poboczy dróg w celu poprawienia widoczności wybiegających zwierząt
20	Zagrożenie wściekliwością	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odstrzały redukcyjne lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) i jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185). 2. Współpraca ze służbami weterynaryjnymi w zakresie szczepień zwierząt przeciwko wściekliczności
21	Zużycie techniczne zabytków budownictwa i architektury	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeglądy i ewidencjonowanie obiektów budownictwa i architektury o wartościach zabytkowych. 2. Prace konserwatorskie, renowacyjne i rewaloryzacyjne, remonty konserwatorskie. 3. Opracowanie dokumentacji projektowych. 4. Ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego przez wpis do odpowiedniego rejestru lub ewidencji zabytków
22	Zniekształcenie krajobrazu kulturowego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formowanie koron przydrożnych drzew poprzez przycinanie gałęzi (ogławianie) oraz sadzenie nowych zadrzewień. 2. Przeciwdziałanie wprowadzaniu nowej zabudowy na działkach wcześniej niezabudowanych, w ramach uzgadniania: decyzji o warunkach zabudowy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin
23	Antropogenna erozja gleb na wydmach	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odgrodzenie fragmentów wydm narażonych na nieuprawnione przebywanie osób w tych miejscach. 2. Wykonanie zabezpieczeń przeciwoerozyjnych
24	Zbyt mała ilość martwego drewna w niektórych drzewostanach, zapewniającego szansę przeżycia gatunków saproksylicznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozostawianie martwego drewna w lasach w różnej postaci, w tym wydzielonego w trakcie naturalnych procesów zachodzących w drzewostanie (przechodzenie faz rozwojowych) oraz w wyniku zdarzeń losowych – katastrof ekologicznych, w szczególności pożaru, wiatrolomu lub wymoknięcia. 2. Pozostawienie drewna drzew wycinanych podczas zabezpieczenia szlaków turystycznych
25	Niekontrolowana działalność ludzka powodująca niszczenie infrastruktury Parku, przez samowolne przekopywanie dróg, rowów, grobli lub trytyw, zmierzające do przyspieszenia odpływu wód z podtapianych prywatnych posesji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodną polegająca, w szczególności na wzajemnych konsultacjach proponowanych działań, inicjowaniu działań zmierzających do ochrony wód oraz wspólnych staraniach o środki na finansowanie tych działań. 2. Współpraca z gminami: Brochów, Czosenów, Izabelin, Leoncin, Leszno, Łomianki, Kampinos, Stare Babice i powiatami: nowodworskim, warszawskim–zachodnim, sochaczewskim, polegająca na wzajemnych konsultacjach proponowanych działań, inicjowaniu działań

		<p>zmierzających do ochrony terenów prywatnych przed zalewaniem w czasie niekorzystnych warunków atmosferycznych oraz wspólnych staraniach o środki na finansowanie tych działań.</p> <p>3. Działania techniczne ograniczające podnoszenie poziomu wody przez bobra (<i>Castor fiber</i>) w rejonach konfliktowych (obszary, gdzie ze względu na działalność bobrów dochodzi do podtapiania pól uprawnych lub prywatnych zabudowań i generowania strat materialnych), przez wstawianie w tamy bobrów rur-przepustów, które pozwolą na piętrzenie wody, wyłącznie do określonego poziomu wody</p>
26	Niszczanie rzadkich gatunków roślin i ich stanowisk przez zwierzęta, w szczególności przez zgryzanie i buchtowanie	<p>1. Regulacja populacji zwierząt.</p> <p>2. Wzmacnianie populacji zagrożonych roślin.</p> <p>3. Techniczne zabezpieczanie stanowisk roślin.</p> <p>4. Ochrona roślin <i>ex situ</i></p>

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Degradacja gleb i degeneracja roślinności pod wpływem obniżonego melioracyjnie poziomu wód podziemnych	<p>1. Nabywanie nieruchomości niebędących w użytkowaniu Parku lub niebędących jego własnością.</p> <p>2. Renaturyzacja stosunków wodnych przez spowalnianie odpływu na głównych ciekach Parku</p>
2	<p>Pojawianie się:</p> <p>1) nowych, obcych gatunków roślin i zwierząt, zwłaszcza inwazyjnych;</p> <p>2) innych organizmów zagrażających istnieniu populacji rodzimych roślin i grzybów</p>	<p>1. Monitorowanie stanu populacji organizmów zagrażających rodzimej przyrodzie.</p> <p>2. Zwalczanie organizmów zagrażających rodzimym gatunkom roślin i zwierząt metodami dostosowanymi do danego organizmu, w szczególności przez wyrywanie, wycinanie, odławianie lub odstrzał</p>

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Presja urbanizacji na obszarze otuliny Parku, w tym zanieczyszczenie powietrza, gleb i wód	<p>Działania na rzecz wprowadzania do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zapisów ograniczających presję urbanizacyjną na obszarze otuliny Parku oraz uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy.</p> <p>Współpraca ze społecznością lokalną oraz służbami samorządowymi w zakresie opiniowania zamierzeń budowlanych i innych przedsięwzięć (promowanie dobrych praktyk oraz określanie warunków działania zgodnie z zasadą ostrożności).</p>
2	Przerwanie powiązań przyrodniczych Parku z otoczeniem, w szczególności z dolinami Wisły, Bzury i Utraty oraz	<p>1. Działania na rzecz wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, zapisów</p>

	enklawami Parku, prowadzące do zubożenia genetycznego i gatunkowego roślin i zwierząt	<p>zapobiegających przerwaniu powiązań przyrodniczych Parku z otoczeniem oraz opiniowanie inwestycji prywatnych i samorządowych.</p> <p>2. Uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy na obszarach korytarzy ekologicznych wyznaczonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>3. Współpraca ze społecznością lokalną oraz służbami samorządowymi w zakresie opiniowania zamierzeń budowlanych i innych przedsięwzięć, w tym promowanie dobrych praktyk oraz określanie warunków działania zgodnie z zasadą ostrożności</p>
3	Stosowanie ogrodzeń pełnych oraz zakończonych ostrymi elementami, które stanowią zagrożenie dla zwierząt	Edukacja społeczeństwa, współpraca ze społecznością lokalną oraz służbami samorządowymi w zakresie dobrych praktyk dotyczących eliminacji zagrożeń dla zwierząt
4	Opanowywanie siedlisk przez ekspansywne gatunki obcego pochodzenia zagrażające gatunkom rodzimym	<p>1. Propagowanie hodowli rodzimych gatunków roślin wśród mieszkańców otuliny Parku.</p> <p>2. Prowadzenie edukacji ekologicznej.</p> <p>3. Produkcja i sprzedaż gatunków rodzimych do ogrodów przydomowych i zadrzewień</p>
5	Obniżanie poziomu wód powierzchniowych i podziemnych oraz ich zanieczyszczanie	<p>1. Opiniowanie działań mogących potencjalnie wpływać na zmiany stanów wód podziemnych i powierzchniowych, w tym inwestycji w zakresie budowy ujęć wód.</p> <p>2. Zaniechanie prowadzenia prac powodujących obniżanie poziomu wód powierzchniowych i podziemnych na obszarze Parku.</p> <p>3. Badanie stanu i jakości wód powierzchniowych i podziemnych.</p> <p>4. Współpraca z Marszałkiem Województwa Mazowieckiego, powiatami i gminami, na obszarze których położony jest Park oraz w jego sąsiedztwie oraz instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodną, w celu wypracowania rozwiązań uwzględniających potrzeby przyrody Parku i społeczności lokalnych.</p> <p>5. Działania na rzecz rozbudowy systemów kanalizacji sanitarnej (sieci kanalizacyjne, oczyszczalnie ścieków komunalnych) i systemów odprowadzania i retencjonowania wód opadowych oraz systemów wodociągowych (rozdzielcza sieć wodociągowa, ujęcia wody, stacje uzdatniania), przez uzgadnianie zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>6. Działania na rzecz regulacji gospodarki ściekowej z zastosowaniem bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe (do czasu wybudowania kanalizacji sanitarnej), przez wprowadzanie odpowiednich zapisów w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,</p>

	<p>decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz przez opiniowanie lokalizacji inwestycji celu publicznego.</p> <p>7. Działania zapobiegające budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach gęstej zabudowy oraz na obszarach z wysokim poziomem wód.</p> <p>8. Dopuszczanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozproszonej zabudowy na działkach powyżej 3000 m²; 2) terenów z głęboko występującymi wodami gruntowymi na poziomie 1,5 p.p.t.; 3) braku spływu wód powierzchniowych i podziemnych w kierunku Parku
--	--

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych w Parku i otulinie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opiniowanie inwestycji mających wpływ na stan i jakość wód, w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> 1) gminnych sieci wodociągowych; 2) sieci kanalizacyjnych. 2. Działania na rzecz rozbudowy systemów kanalizacji sanitarnej (sieci kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków komunalnych), systemów odprowadzania i retencjonowania wód opadowych oraz systemów zaopatrzenia w wodę (rozdzielcza sieć wodociągowa, ujęcia wody, stacje uzdatniania wody) w szczególności przez wprowadzanie zapisów do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. 3. Uzgadnianie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub lokalizacji inwestycji celu publicznego. 4. Działania zapobiegające budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach gęstej zabudowy oraz na obszarach z wysokim poziomem wód podziemnych. 5. Dopuszczanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków w przypadku: <ol style="list-style-type: none"> 1) rozproszonej zabudowy na działkach powyżej 3000 m²; 2) terenów z głęboko występującymi wodami gruntowymi na poziomie 1,5 p.p.t.; 3) braku spływu wód powierzchniowych i podziemnych w kierunku Parku
2	Antropogeniczne przekształcenia gleb	Propagowanie tradycyjnego rolnictwa (ekologicznego) i agroturystyki
3	Pojawianie się:	1. Monitorowanie stanu populacji organizmów zagrażających rodzimej przyrodzie.

	<p>1) nowych obcych gatunków roślin i zwierząt, w tym inwazyjnych;</p> <p>2) innych organizmów zagrażających istnieniu populacji rodzimych roślin i grzybów</p>	<p>2. Zwalczanie organizmów zagrażających rodzimym gatunkom roślin i zwierząt metodami dostosowanymi do danego organizmu, w szczególności przez wrywanie, wycinanie, odławianie lub odstrzał</p>
4	<p>Zmiana warunków siedliskowych na skutek nieprzewidywalnych zmian pogodowych, w szczególności klęsk żywiołowych i katastrof naturalnych</p>	<p>1. Prowadzenie monitoringu przyrodniczego.</p> <p>2. Podejmowanie działań mających na celu zachowanie trwałości istnienia populacji rzadkich i zagrożonych gatunków rodzimej fauny i flory</p>
5	<p>Choroby o charakterze epizootii, w szczególności afrykański pomór świń</p>	<p>1. Monitoring stanu zdrowotnego populacji zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem dzika (<i>Sus scrofa</i>).</p> <p>2. Opracowanie i wdrożenie procedur postępowania w przypadku stwierdzenia epizootii lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych.</p> <p>3. Przestrzeganie wytycznych odnośnie stosowania zasad bioasekuracji przez myśliwych w czasie wykonywania odstrzałów redukcyjnych i sanitarnych oraz w czasie pobierania próbek do badań laboratoryjnych w kierunku afrykańskiego pomoru świń</p>

Objaśnienia:

- ¹⁾ Ocena zagrożeń wyraża się w uszeregowaniu zagrożeń od najistotniejszego.

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU
I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach objętych ochroną ścisłą

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ograniczanie przebywania osób w miejscach niedostępnych, budowa barier wzdłuż granic i na drogach dojazdowych do obszarów ochrony ścisłej	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
2	1. Posadowienie nowych, naprawa lub wymiana: 1) tablic informujących o nazwie i celach utworzenia obszarów ochrony ścisłej, 2) obiektów infrastruktury turystycznej, 2. Konserwacja szlaków turystycznych, w tym ich nawierzchni i oznakowania, polegająca w szczególności na usuwaniu powstałych szkód, przeprowadzaniu prac porządkowych, uzupełnianiu ubytków w oznakowaniu, wyrównywaniu wybojów i kolein. 3. Posadowienie lub wymiana infrastruktury wynikające z wytyczania nowych i korekty istniejących szlaków turystycznych oraz ścieżek	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
3	Ścinanie drzew zagrażających bezpieczeństwu turystów i odwiedzających Kampinoski Park Narodowy, zwany dalej „Parkiem”, przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych, ścieżkach spacerowych i drogach, z pozostawieniem ich na gruncie	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
4	Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) na stałych partiach kontrolnych, do oceny zagrożenia przez foliofagi, w szczególności: 1) strzygonię choinówkę (<i>Panolis flammea</i>); 2) poprocha cetyniaka (<i>Bupalus piniaria</i>); 3) zawisaka borowca (<i>Hyloicus pinastri</i>); 4) barczatkę sosnowkę (<i>Dendrolimus pini</i>); 5) osnuję gwiazdzistą (<i>Acantholyda posticalis</i>); 6) borecznikowate (<i>Diprionidae</i>)	3 powierzchnie podokapowe	Obszar ochrony ścisłej
5	Monitoring odporności środowiska na owady szkodliwe w borach sosnowych	2 powierzchnie referencyjne	1. Obszar ochrony ścisłej Sieraków. 2. Obszar ochrony ścisłej Wilków

6	Usuwanie obcych gatunków inwazyjnych, w szczególności: czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), przez wrywanie, wycinanie lub wykopywanie szpadlem	12,96 ha	1. Obwód Ochronny Kampinos: 145i i 145j. 2. Obwód Ochronny Przyćmień: 217d, 217f, 217g i 217h
7	Ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych metodami mechanicznymi w ramach projektu finansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, zwanego dalej „POIiŚ”, „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”. Projekt realizowany w latach 2019–2023	33,88 ha	1. Obręb Ochronny Laski: 135, 136, 147 i 148. 2. Obręb Ochronny Kampinos: 161 i 162. 3. Obręb Ochronny Kromnów: 184
8	Utrzymanie przejezdności 27 dojazdów pożarowych, łącznie z ich oznakowaniem oraz: 1) usuwanie wywrotów i złomów, wycięcie drzew zagrażających bezpieczeństwu po wichurach; 2) wykaszanie poboczy dróg kosiarką bijakową	3,60 km	Obszar ochrony ścisłej
9	Stabilizacja dojazdów pożarowych, przez wyrównanie wybojów i kolein zasypywanie dołów kruszywem naturalnym – pospółką	1,44 km	1. Obwód Ochronny Sieraków: 50, 67, 92, 93 i 114. 2. Obwód Ochronny Janówek: 148a i 148i. 3. Obwód Ochronny Kaliszki: 59g
10	Utwardzenie płytami typu Yomb dojazdów pożarowych na wydmach	0,08 km	Obręb Ochronny Laski: 148a
11	Prowadzenie letnich dyżurów lub obserwacji przeciwpożarowych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
12	Konserwacja słupków granicznych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
13	Wykonanie działań technicznych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746 mających spowolnić odpływ wód z obszaru Parku, w tym budowa piętrzeń na kanałach, naturalizacja kanałów oraz budowa i adaptacja istniejących oczek wodnych w celu wzmocnienia siedlisk bezkręgowców, w tym: poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>), poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>) i zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>) oraz kręgowców w tym: kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>) i traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>)	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ograniczanie przebywania osób w miejscach nieudostępnianych, przez budowę barier wzdłuż granic na drogach i szlakach turystycznych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
2	1. Posadowienie nowych, naprawa lub wymiana: 1) tablic informujących o nazwie i celach utworzenia obszaru ochrony ścisłej; 2) obiektów infrastruktury turystycznej. 2. Konserwacja szlaków turystycznych, w tym nawierzchni i oznakowania, polegająca w szczególności na usuwaniu powstałych szkód, przeprowadzaniu prac porządkowych, uzupełnianiu ubytków w oznakowaniu oraz wyrównywaniu wybojów i kolein. 3. Posadowienie lub wymiana infrastruktury wynikające z wytyczania nowych i korekty przebiegu szlaków turystycznych i ścieżek	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
3	Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu turystów i odwiedzających Park, przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych, ścieżkach spacerowych i drogach, z pozostawieniem ich na gruncie	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
4	Prowadzenie letnich dyżurów lub obserwacji przeciwpożarowych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
5	Ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych metodami mechanicznymi oraz wykonanie infrastruktury ograniczającej antropopresję i zapobiegającej erozji. Działania realizowane w ramach projektu finansowanego ze środków „POLiŚ”, „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”. Projekt realizowany w latach 2019–2023	1,04 ha	Obręb Ochronny Laski 147
6	Wykonanie działań technicznych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746 mających spowolnić odpływ wód z obszaru Parku, w tym budowa piętrzeń na kanałach, naturalizacja kanałów oraz budowa i adaptacja istniejących oczek wodnych w celu wzmocnienia siedlisk bezkręgowców w tym: poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>), poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>) i zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>) oraz kręgowców w tym: kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>) i traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>)	Według potrzeb	Obszary ochrony ścisłej: Żurawiowe, Krzywa Góra, Debły

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Konserwacja urządzeń powstałych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE 12 NAT/PL/000084	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
2	Prowadzenie prac koncepcyjnych, geodezyjnych i projektowych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE 19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszary ochrony ścisłej: Żurawiowe, Krzywa Góra i Debły
3	Wykonanie działań technicznych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746 mających spowodować odpływ wód z obszaru Parku, w tym budowa piętrzeń na kanałach, naturalizacja kanałów oraz budowa i adaptacja istniejących oczek wodnych w celu wzmocnienia siedlisk bezkręgowców w tym: poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>), poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>) i zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>) oraz kręgowców w tym: kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>) i traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>)	Według potrzeb	Obszary ochrony ścisłej: Żurawiowe, Krzywa Góra i Debły

D. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Opieka nad Mogiłą Powstańców z 1863 r.	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski 234c
2	Konserwacja, renowacja, w szczególności przez impregnację, malowanie lub wymianę zniszczonych elementów oraz ochrona, polegająca na opiece i poszanowaniu: 1) kapliczek; 2) krzyży przydrożnych; 3) tablic pamiątkowych; 4) pomników	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
3	Naprawa, konserwacja, w szczególności przez impregnację, malowanie lub wymianę zniszczonych elementów oraz budowa, demontaż lub likwidacja zużytej lub trwale zniszczonej infrastruktury edukacyjno-turystycznej, w tym: 1) oznakowania, w szczególności szlaków turystycznych; 2) drogowskazów na węzłach komunikacyjnych; 3) tablic edukacyjno-informacyjnych; 4) szlaków turystycznych; 5) ścieżek edukacyjnych i spacerowych;	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej

	6) obiektów małej architektury, w tym wiat, ławek, ławkodaszków, toalet i tablic informacyjnych		
4	Prowadzenie badań i inwentaryzacji gatunków grzybów, roślin i zwierząt, badań procesów przyrodniczych oraz monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk, w szczególności siedlisk przyrodniczych, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
5	Prowadzenie monitoringu skutków zadań ochronnych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
6	Prowadzenie powierzchniowych badań archeologicznych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
7	Montaż, naprawa lub wymiana, lub demontaż tablic i innych oznakowań informujących o projektach realizowanych przez Park	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
8	Monitoring ptaków, roślinności i warunków abiotycznych w ramach projektu finansowanego ze środków POIiŚ „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach objętych ochroną czynną

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (cięcia o charakterze trzebieży), w celu zwiększenia odporności drzewostanów na czynniki biotyczne i abiotyczne – cięcia w drzewostanach II klasy wieku	49,30 ha	<ol style="list-style-type: none"> Obręb Ochronny Kampinos: 296bx, 296o, 296w, 315fx, 315nx, 315ox, 333k, 338g, 338h, 338l, 339l, 339m, 345a, 360hx, 360i, 361j, 362a, 362fx, 362j, 362n, 368j, 375m, 383bx, 387kx i 416ax. Obręb Ochronny Kromnów: 229s, 353j, 355a, 355l, 368fx, 368kx, 373o, 373p, 373r, 374a, 406g, 406i, 407w i 407x. Obręb Ochronny Laski: 219bx, 219dx, 219j, 219l, 219m, 219n, 219p, 219r, 284l, 308hx, 308lx, 309t, 310i, 310kx i 310rx
2	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (cięcia o charakterze trzebieży), w celu zwiększenia odporności drzewostanów na czynniki biotyczne i abiotyczne – cięcia w drzewostanach III i starszych klas wieku	446,86 ha	<ol style="list-style-type: none"> Obręb Ochronny Kampinos: 151b, 151c, 151d, 315px, 339a, 339k, 345b, 361r, 361x, 365f, 368l, 383y, 385t, 387x i 416m oraz działki numer: 1) 117 i 119 obręb ewidencyjny Korfowe;

			<p>2) 116/1 i 116/2 obręb ewidencyjny Roztoka;</p> <p>3) 248 obręb ewidencyjny Lasocin.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów: 14m, 15o, 30b, 31a, 31b, 31f, 31g, 39f, 60a, 60f, 69b, 70a, 72b, 75h, 75i, 79b, 82b, 82c, 85d, 90a, 93a, 106c, 123c, 125f, 129b, 156c, 157a, 225c, 229p, 229r, 281c, 350y, 351s, 354d, 368gx, 368y, 372l, 373a, 375f, 406h, 406j i 407t oraz działka numer 779 obręb ewidencyjny Śladów.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski: 7c, 16a, 21Af, 34b, 82c, 83d, 112a, 112b–112d, 125b, 131d, 131f, 161c, 162c, 190b, 197b, 197j, 201c, 212l, 212n, 219i, 219t, 219y, 230b, 230c, 238d, 238f, 239b–239d, 239g, 239h, 240a, 240b, 240d, 247k, 247m, 248c, 255Bb, 256a–256c, 256f, 260i, 260k, 284g, 284j, 284o, 309m, 310mx, 343k i 343m</p>
3	Poprawa warunków wzrostu młodego pokolenia (cięcia odstawiające)	5,82 ha	Obręb Ochronny Laski: 6c i 6d
4	Usuwanie części drzew opanowanych przez owady lub grzyby, których masowe występowanie zagraża trwałości drzewostanów oraz drzew wyrwconych, złamanych i zamierających, w tym wymagających użycia sprzętu specjalistycznego, przy drogach, szlakach turystycznych, w pobliżu zabudowań, obiektów turystycznych lub linii energetycznych, stwarzających zagrożenie dla ludzi i mienia	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
5	Konsultacje, szkolenia, analiza materiałów, przegląd i lustracje drzewostanów, prowadzone przez Zespół Ochrony Lasu, w zakresie ochrony lasu, w tym ocena zagrożeń od owadów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
6	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w uprawach i młodnikach – zabiegi o charakterze czyszczeń wczesnych	8,34 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kromnów: 72b, 131Af, 165c i 367kx.</p> <p>2. Obręb Ochronny Laski, działka nr 138 obręb ewidencyjny Truskawka</p>

7	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w uprawach i młodnikach – zabiegi o charakterze czyszczeń późnych	57,80 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos: 185l, 222c, 227a, 253o, 269a, 334r, 334s, 339j, 349s, 349t, 360i, 360hx, 381b, 383ix, 389n, 389w i 400h. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 93g, 144a, 221b, 275r, 279a, 303b, 303i, 303p, 303r, 304d, 305b, 305j, 305n, 305m, 329p, 329x, 329ax, 329cx, 330c, 330d, 334i, 352j, 353j, 355l, 361i, 362w, 364i, 367fx, 368c, 368dx, 370a, 371h i 373o–373r oraz działka numer 50/1 obręb ewidencyjny Wilcze Śladowskie. 3. Obręb Ochronny Laski: 104a, 123a, 173h, 268m, 268n, 268p, 268r, 273i, 273l, 324nx, 325lx, 325px i 340c
8	Ręczne lub mechaniczne usuwanie przez wrywanie, wykopywanie lub koszenie we wczesnej fazie kwitnienia lub owocowania inwazyjnych gatunków roślin zielnych, w tym: kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>), rdestowców (<i>Reynoutria ssp.</i>), winobluszczu (<i>Partenocissus ssp.</i>), nawłoci późnej (<i>Solidago gigantea</i>), nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>), niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>), niecierpka drobnokwiatowego (<i>Impatiens parviflora</i>) i erechtitesa jastrzębcolistnego (<i>Erechtites hieraciifolia</i>)	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
9	Dosadzanie pożądanych dla danego siedliska gatunków drzew, przez dolesienia luk, poprawki i uzupełnienia	0,65 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos 82i oraz działka numer 226 obręb ewidencyjny Zamość. 2. Obręb Ochronny Kromnów 13d
10	Podsadzenia po usuwaniu gatunków obcych	3,69 ha	Obręb Ochronny Laski 195j
11	Użytkowanie istniejących plantacji świerkowych (<i>Picea abies</i>)	0,10 ha	Obręb Ochronny Laski 26b
12	Budowa trzech nowych ogrodzeń zabezpieczających podsadzenia hodowlane przed szkodami od zwierząt	650 m	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos: 384i i 385bx 2. Obręb Ochronny Kromnów 13d
13	Odbudowa i generalny remont zniszczonego ogrodzenia zabezpieczającego przed szkodami od zwierząt	560 m	Obręb Ochronny Laski 173h

14	Likwidacja starych ogrodzeń oraz remonty bieżące istniejących ogrodzeń, przez uzupełnianie uszkodzonych elementów ogrodzeniowych, celem zabezpieczenia upraw i odnowień leśnych przed jeleniowatymi (<i>Cervidae</i>)	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
15	Zabezpieczanie chemiczne przed zgryzaniem części sadzonek roślin drzewiastych w podsadzeniach i dolesianiach luk po korniku ostrozębnym (<i>Ips acuminatus</i>)	5820 sztuk	1. Obręb Ochronny Kampinos: 384f, 411j, 412l, 412r i działka numer 368/2 obręb ewidencyjny Górki. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 78k i 132a. 3. Obręb Ochronny Laski: 195j i 331y
16	Zbiór nasion i owoców z rodzimych gatunków drzew, krzewów i roślin zielnych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
17	Usuwanie przez wyrywanie, wykaszanie lub motyczenie roślin niepożądanych na powierzchni upraw leśnych	13,81 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów: 270x oraz działki o numerach 49 i 121/1 obręb ewidencyjny Rybitew. 2. Obręb Ochronny Kampinos: 82i, 112j, 307c–307f, 384f, 384i, 385bx, 411j, 411r, 412l, 412r i 412x oraz działki numer: 1) 53/2 obręb ewidencyjny Rostoka; 2) 153, 165, 181, 241 i 257 obręb ewidencyjny Zamość; 3) 367/4 i 368/2 obręb ewidencyjny Górki; 4) 31 i 33 obręb ewidencyjny Korfowe; 5) 124 obręb ewidencyjny Pindal; 6) 272 obręb ewidencyjny Lasocin. 3. Obręb Ochronny Laski: 2i, 3b, 3c, 26b, 198n, 256c i 331y
18	Usuwanie roślin gatunków inwazyjnych i pielęgnacja w uprawach leśnych, w celu ochrony ekotonów na granicy ekosystemów łąkowych i leśnych (grądów i łągów), tworzenie remiz ptasich dla zabezpieczenia miejsc łągowych: bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>) i gąsiorka (<i>Lanius collurio</i>), w ramach projektu finansowanego ze środków POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	3,46 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów, działki o numerach 105 i 242/1 obręb ewidencyjny Górki. 2. Obręb Ochronny Kampinos: 294n i 294o oraz działki numer: 1) 381/1 obręb ewidencyjny wieś Górki; 2) 39 obręb ewidencyjny Kiścinnie; 3) 68 obręb ewidencyjny Korfowe; 4) 257 obręb ewidencyjny Zamość.

			3. Obręb Ochronny Laski: 275i, 275n, 275o, 275p, 303x i 314l oraz działki numer: 1) 183, 185, 247 i 249 obręb ewidencyjny Adamówek; 2) 62/2 obręb ewidencyjny Mariew; 3) 101/2 obręb ewidencyjny Wiersze; 4) 96 obręb ewidencyjny Wólka
19	Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) na stałych partiach kontrolnych, w celu oceny zagrożenia spowodowanego przez foliofagi, w szczególności: 1) strzygonię choinówkę (<i>Panolis flammea</i>); 2) poprocha cetyniaka (<i>Bupalus piniaria</i>); 3) zawisaka borowca (<i>Hyloicus pinastri</i>); 4) barczatkę sosnowkę (<i>Dendrolimus pini</i>); 5) osnuję gwiaździstą (<i>Acantholyda posticalis</i>); 6) borecznikowate (<i>Diprionidae</i>)	414 prób	Obszar ochrony czynnej
20	Prognozowanie występowania brudnicy mniszki (<i>Lymantria monacha</i>) przez wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych)	51 sztuk	Obszar ochrony czynnej
21	Monitoring odporności środowiska na owady szkodliwe w borach sosnowych	3 powierzchnie	Obszar ochrony czynnej
22	Wycinanie, wrywanie, wykopywanie, a w wyjątkowych przypadkach zwalczanie chemiczne obcych gatunków: 1) roślin drzewiastych: a) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), b) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), c) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), d) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), e) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>), f) sumaka octowca (<i>Rhus typhina</i>); 2) roślin zielnych: a) rdestowca japońskiego (<i>Reynoutria japonica</i>), b) nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>), c) nawłoci późnej (<i>Solidago gigantea</i>), d) winobluszczu (<i>Partenocissus spp.</i>),	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	<ul style="list-style-type: none"> e) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>), f) niecierpka drobnokwiatowego (<i>Impatiens parviflora</i>), g) kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>) 		
23	Odstrzał redukcyjny jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	60 sztuk ²⁾ , w tym: 20 byków, 20 łań i 20 cielaków	Obszar ochrony czynnej
24	Odstrzał redukcyjny lub sanitarny dzika (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185) oraz zgodnie z rozporządzeniami Wojewody Mazowieckiego w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze Parku, w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń	Utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie do 0,1 osobnika/km ²	Obszar ochrony czynnej
25	Odstrzał redukcyjny daniela (<i>Dama dama</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185), w celu zmniejszenia zagrożenia dla gatunków rodzimych oraz minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
26	Ochrona ptaków i drobnych ssaków przez odstrzał redukcyjny: <ul style="list-style-type: none"> 1) lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), 2) jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), 3) wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>), 4) szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) – zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185)	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
27	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych na zwierzęta przez: <ul style="list-style-type: none"> 1) wykładanie lizawek dla zwierząt; 2) pogłębianie i odladzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych; 3) udostępnianie runa – częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej; 	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	4) dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadku masowego zagrożenia życia zwierząt		
28	Posadowienie, wymiana lub konserwacja słupków granicznych, przez ich czyszczenie i odmalowywanie	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
29	Konserwacja pasów przeciwpożarowych typu B	0,62 km	1. Obręb Ochronny Kampinos: 297m, 304y, 308d, 334t, 372o, 373dx, 411c i 419a oraz działka numer 64 obręb ewidencyjny Korfowe. 2. Obręb Ochronny Laski: 310y, 310dx, 310xx, 310zx, 311m i 313c
30	Konserwacja przeciwpożarowego pasa izolacyjnego wokół bagna Łuże	2,72 km	Obręb Ochronny Laski: 111Am, 339a, 339b, 339m, 341d, 341i, 341l i 341m
31	Przeгляд techniczny hydrantów oraz konserwacja punktów czerpania wody, przez koszenie wokół zbiornika, oczyszczanie, pogłębianie i oznakowanie	11 hydrantów	Obręb Ochronny Kampinos: 170c, 170d, 172Ab, 172Ad, 172Af, 172Ai, 362c, 363d i 364b
		2 punkty	1. Obręb Ochronny Kromnów 323i. 2. Obręb Ochronny Laski 26k
32	Utrzymanie przejezdności 88 dojazdów pożarowych, łącznie z ich oznakowaniem, w tym: 1) usuwanie wywrotów i złomów, wycięcie drzew zagrażających bezpieczeństwu; 2) wykaszanie poboczy dróg kosiarką bijakową	44,90 km	Obszar ochrony czynnej
33	Stabilizacja dojazdów pożarowych (wyrównanie wybojów i kolein), przez zasypywanie dołów kruszywem naturalnym – pospółką	22,22 km	Obszar ochrony czynnej
34	Utwardzenie płytami typu Yomb dojazdów pożarowych na wydmach	6,32 km	Obszar ochrony czynnej
35	Utrzymanie przejezdności dojazdu pożarowego numer 28 przez remont „mogilnego mostka”	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski: 40b i 41bx
36	Wykonanie pasa przeciwpożarowego typu A przy drogach publicznych i szlakach turystycznych	44,06 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos: 333k, 338g, 338h, 338l, 339a, 339k, 339l, 339m, 349s, 349t, 360i, 361j, 362a, 365f, 416ax i 416m oraz działki numer: 1) 116/1 i 116/2 obręb ewidencyjny Roztoka; 2) 117 i 119 obręb ewidencyjny Korfowe; 3) 248 obręb ewidencyjny Lasocin. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 30b, 31a, 31b, 31f, 31g, 39r, 60a, 60f, 69b, 70a,

			72b, 79b, 82b, 82c, 85d, 90a, 229r, 281c, 350y, 351s, 351l, 353j, 364i, 367fx, 368c, 368fx, 368gx, 368kx, 368y, 373a, 373o–373r, 374a i 375f oraz działki numer: 1) 779 obręb ewidencyjny Śladów; 2) 50/1 obręb ewidencyjny Wilcze Śladowskie. 3. Obręb Ochronny Laski: 6c, 6d, 7c, 21Af, 16a, 34b, 131d, 131f, 190b, 197b, 201c, 212n, 247k, 247m, 248c, 255Bb, 260i, 284j, 284l, 284o, 308h, 308x, 309m, 309t, 310i, 310kx, 310mx i 310rx
37	Usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej pod liniami energetycznymi i wokół transformatorów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
38	Naprawa lub wymiana słupów, tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
39	Oznakowanie dojazdów pożarowych, w szczególności przez piktogramy, ustawianie tablic oraz oznakowanie szlabanów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
40	Ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu, w szczególności z uwagi na zagrożenie pożarowe	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
41	Prowadzenie letnich dyżurów lub obserwacji przeciwpożarowych na dostrzegalniach pożarowych oraz w punkcie alarmowo–dyspozycyjnym Parku	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
42	Naprawa nawierzchni dróg wewnętrznych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
43	Ochrona dąbrowy świetlistej, przez wykaszanie, usuwanie wydzielającej się biomasy oraz podrostu drzew, krzewów i ekspansywnych gatunków roślin zielnych, w tym gatunków obcych, na powierzchniach restytucji dzwonecznika wonnego (<i>Adenophora liliifolia</i>) w ramach trwałości projektu „FlorIntegral – zintegrowana ochrona in-situ i ex-situ rzadkich, zagrożonych, i priorytetowych gatunków flory na terenie Polski” realizowanego ze środków POIiŚ 2014-2020, przez Polską Akademię Nauk Ogród Botaniczny Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej	6,00 ha	1. Obręb Ochronny Laski: 149, 199, 229, 223A i 255. 2. Obręb Ochronny Kromnów 192

44	<p>Zachowanie lub poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródlądowych, w tym siedliska 91T0³⁾ Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>), przez przerzedzanie drzewostanu, i usuwanie drzew i krzewów. Działania realizowane w ramach projektu „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”, finansowanego ze środków POIiŚ, w latach 2019–2023</p>	1,75ha	Obręb Ochronny Kampinos 195 i 385
45	<p>Zachowanie lub poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródlądowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 91T0³⁾ Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>), 2) 9170³⁾ Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>) <p>– przez ograniczanie występowania inwazyjnych gatunków drzew i krzewów metodami mechanicznymi i hodowlanymi, w szczególności przez cięcia, wrywanie, podsadzenia lub pielęgnację podsadzeń. Działania realizowane w ramach projektu „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”, finansowanego ze środków POIiŚ, w latach 2019–2023</p>	356,83 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Laski: 9, 21A, 22, 23, 80, 86, 105, 111A, 134A, 135, 136, 147, 148, 199, 267, 309 i 330–334. 2. Obręb Ochronny Kampinos: 82, 159–162, 187, 189, 193, 195–199, 203, 256, 258, 384–388, 411–414 i 419. 3. Obręb Ochronny Kromnów: 2, 22, 136, 137, 182, 184, 188, 190, 191, 216, 217, 221, 225, 269, 280, 402 i 403
46	<p>Zachowanie lub poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródlądowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 91T0³⁾ Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>), 2) 2330³⁾ Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus</i>, <i>Agrostis</i>), 3) 4030³⁾ Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i>, <i>Pohlio-Callunion</i>, <i>Calluno-Arctostaphylion</i>), 	3,50 ha	Obręb Ochronny Kromnów: 137, 182, 190 i 191

	<p>4) 6120^{3), 4)} Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)</p> <p>– przez ograniczanie występowania inwazyjnych gatunków drzew i krzewów metodą mechaniczno-chemiczną.</p> <p>Działania realizowane w ramach projektu „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”, finansowanego ze środków POIiŚ, w latach 2019–2023</p>		
47	<p>Zachowanie lub poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródładowych:</p> <p>1) 91T0³⁾ Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>),</p> <p>2) 9170³⁾ Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>)</p> <p>– przez usuwanie biomasy.</p> <p>Działania realizowane w ramach projektu „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”, finansowanego ze środków POIiŚ, w latach 2019–2023</p>	9,40 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos 193.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów: 137, 182, 188, 190, 191 i 216</p>
48	<p>Zachowanie lub poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródładowych:</p> <p>1) 91T0³⁾ Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>),</p> <p>2) 9170³⁾ Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>)</p> <p>3) 91I0^{3), 4)} Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>), kod</p> <p>– przez usuwanie odrośli gatunków ekspansywnych.</p> <p>Działania realizowane w ramach projektu „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”,</p>	63,15 ha	<p>1. Obręb Ochronny Laski: 83, 84, 106–110, 111A, 124–126, 199, 331 i 334.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kampinos: 164, 194, 195, 350, 351 i 385–388.</p> <p>3. Obręb Ochronny Kromnów: 180, 188 i 280</p>

	finansowanego ze środków POIiŚ, w latach 2019–2023		
49	<p>Zachowanie lub poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródlądowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2330³⁾ Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus</i>, <i>Agrostis</i>), 2) 6120^{3), 4)} Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>) 3) 91T0³⁾ Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>), 4) 9170³⁾ Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>) <p>– przez usuwanie ekspansywnych oraz inwazyjnych gatunków roślin zielnych, w tym: trzcinnika piaskowego (<i>Calamagrostis epigeios</i>), rdestowców (<i>Reynoutria ssp.</i>), winobluszczu (<i>Partenocissus ssp.</i>), nawłoci późnej (<i>Solidago gigantea</i>), nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>) i erechtitesa jastrzębcolistnego (<i>Erechtites hieraciifolia</i>), przez ręczne usuwanie, w szczególności wyrywanie, wykopywanie lub koszenie, we wczesnej fazie kwitnienia lub owocowania.</p> <p>Działania realizowane w ramach projektu „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”, finansowanego ze środków POIiŚ, w latach 2019–2023</p>	6,17 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb ochronny Laski: 26, 134A, 135, 267 i 309. 2. Obręb Ochronny Kampinos 205. 3. Obręb Ochronny Kromnów: 3, 19, 20, 188 i 280

50	Zachowanie lub poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródlądowych, a także kompleksów łąk oraz dąbrów świetlistych – przez wykup gruntów. Działania realizowane w ramach projektu „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”, finansowanego ze środków POIiŚ, w latach 2019–2023	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
51	Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych: 1) 2330 ³⁾ Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus</i> , <i>Agrostis</i>) 2) 6120 ^{3), 4)} Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>) 3) 91T0 ³⁾ Śródlądowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio- Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>) – przez koszenie lub odkrzaczenie, wraz z uprzątnięciem lub odciążeniem zalegającej biomasy	11,25 ha	Obwód Ochronny Łaski: 83d, 83h, 178l, 178m, 227d, 238c, 238d, 239b–239d, 239h, 240a, 204b i 334r
52	Przygotowanie powierzchni pod dolesienia luk – usuwanie podszytu i przygotowanie gleby	3,00 ha	Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach: 2h i 2g

B. W łądowych ekosystemach nieleśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona łądowych ekosystemów nieleśnych i rozdrobnionej mozaiki siedlisk, w szczególności przez wydzierżawienie miejscowym rolnikom gruntów wykupionych w ramach pierwokupu, w celu realizacji działań ochronnych, w szczególności: 1) koszenia, wraz z usuwaniem pokosu; 2) ekstensywnego wypasu; 3) utrzymywania przydomowych ogrodów i sadów; 4) utrzymywania pasiek; 5) utrzymywania gospodarstw rolnych; 6) zapewnienia dojazdów do gospodarstw i użytkowanych rolniczo gruntów; 7) ograniczenie występowania roślin gatunków obcych, w tym przez koszenie i wywóz poza obszar Parku	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

2	Zachowanie łądowych ekosystemów nieleśnych, w celu ochrony siedlisk przyrodniczych: 6120 ^{3), 4)} Ciepłolubne, śródłądowe murawy napiaskowe, 6410 ³⁾ Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe (Molinion) oraz 6510 ³⁾ Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), przez: <ol style="list-style-type: none"> 1) koszenie łąk, oraz usuwanie pokosu; 2) odkrzaczanie; 3) likwidację gatunków obcych 	11,63 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos 365a oraz działki o numerach: <ol style="list-style-type: none"> 1) 369 obręb ewidencyjny Kampinos; 2) 82, 83, 84 i 85 obręb ewidencyjny Kępiaste; 3) 32/5, 52 i 85/6 obręb ewidencyjny Kiścinne; 4) 53 i 73/1 obręb ewidencyjny Józefów; 5) 208 i 209 obręb ewidencyjny Stara Dąbrowa; 6) 141 i 226 obręb ewidencyjny Zamość. 2. Obręb Ochronny Kromnów, działka o numerze 283/2 obręb ewidencyjny Kromnów. 3. Obręb Ochronny Laski 376b
3	Zapobieganie naturalnemu pojawianiu się niepożądanych gatunków roślin (sukcesji), przez wykaszanie krzewów i odrośli, roślin zielnych, wraz z usuwaniem biomasy przy osadach ludzkich, dwa razy w sezonie wegetacyjnym	4,21 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos: 204t, 204r i 389a. 2. Obręb Ochronny Laski: 227f i 334r
4	Koszenie łąk przez miejscowych rolników, na terenach bezpośrednio przyległych do użytkowanych przez nich gruntów w ramach zbioru traw	2,86 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos 355s. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 19h–19l i 302j. 3. Obręb Ochronny Laski: 306nx i 306zx
5	Ochrona różnorodności biologicznej ekosystemów nieleśnych przed inwazyjnymi gatunkami obcymi roślin zielnych i drzewiastych, przez ręczne lub mechaniczne usuwanie, w tym wrywanie, wykopywanie lub koszenie, we wczesnej fazie kwitnienia lub owocowania	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
6	Ochrona ekosystemów nieleśnych i rozdrobionej mozaiki siedlisk przez wydzierżawienie gruntów miejscowym rolnikom, w celu realizacji działań ochronnych, w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> 1) koszenia (użytki rolne do 5 ha), wraz z usuwaniem pokosu; 2) ekstensywnego wypasu; 3) utrzymywania przydomowych ogrodów i sadów; 4) utrzymywania pasiek; 5) utrzymywania gospodarstw rolnych; 6) zapewnienia dojazdów do gospodarstw i użytkowanych rolniczo gruntów; 	118,75 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obwód Ochronny Kromnów: 20j, 20k, 77c, 204i, 204l, 216a–216c, 216f, 216l, 220a, 220b, 273n, 294c, 294x, 294y 296i–296k, 299c, 299d, 299fx, 300c, 300d, 301a, 301c, 302c, 302f, 302g, 302i, 302l, 303d, 303w, 304g, 305h, 306a, 311h, 311i, 312jx, 342bx, 344o–344s, 348b, 348i, 348n, 355dx, 355fx, 370gx, 372j, 379d, 385c, 385i, 387a, 410l, 412b–412j, 415f, 419c i 419j–419l oraz działki o numerach: <ol style="list-style-type: none"> 1) 23 i 81 obręb ewidencyjny Cisowe; 2) 181 obręb ewidencyjny Famułki Królewskie;

	<p>7) likwidację roślin zielnych gatunków obcych przez koszenie i wywóz poza obszar Parku;</p> <p>8) ekstensywne użytkowanie rolnicze</p>		<p>3) 61, 63, 73, 109, 128, 145, 172, 275, 284, 294, 381/1, 378, 379, 404/1 i 406/2 obręb ewidencyjny Górki;</p> <p>4) 228, 229, 283/1 obręb ewidencyjny Kromnów;</p> <p>5) 74, 322/2 i 326 obręb ewidencyjny Miszory;</p> <p>6) 52, 54 i 65 obręb ewidencyjny Zamość.</p> <p>2. Obwód Ochronny Kampinos: 219i, 219j, 219f, 298b, 298t, 298dx, 298dy, 304x, 304y, 304bx, 304cx, 304fx, 368m, 372h, 372j, 372n, 374p, 401b, 401c i 401g oraz działki o numerach:</p> <p>1) 283 i 216 obręb ewidencyjny Famułki Brochowskie;</p> <p>2) 381/3 obręb ewidencyjny Górki;</p> <p>3) 16,18 i część działki 53/2 obręb ewidencyjny Roztoka;</p> <p>4) 141 i 226 obręb ewidencyjny Zamość.</p> <p>3. Obwód Ochronny Laski: 115c, 115d, 115k, 135n 306bx, 308bx, 309k, 307w, 307hx, 310w, 310hx, 310by, 312c, 312i, 312j, 313i, 313l, 316b, 324lx, 324mx, 324ox, 323g, 323t, 323ax, 323bx, 324t, 324y, 325t, 325w, 325x, 325y, 325z, 325cx, 325mx, 325rx, 325tx, 327c, 332x i 345c oraz działki o numerach:</p> <p>1) 54 obręb ewidencyjny Wiersze;</p> <p>2) 25/2, 312/3, 314/1, 306/3, 318 i 473 obręb ewidencyjny Sieraków;</p> <p>3) 58/1 obręb ewidencyjny Janówek.</p>
7	<p>Zachowanie ekosystemów otwartych, przez wydzierżawienie gruntów i wykonywanie w ramach wieloletniej umowy dzierżawy rolnośrodowiskowej (do 5 lat):</p> <p>1) usuwania krzewów;</p> <p>2) koszenia (zwarte kompleksy rolne powyżej 5 ha) wraz z usuwaniem pokosu;</p> <p>3) ekstensywnego wypasu</p>	924,89 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos: 59a, 59b, 170d, 170g, 170h, 212c, 245d, 245f, 267d, 275b, 275o, 275ax, 275cx–275fx, 277l, 277n, 278a, 278b, 284a, 284b, 287c, 287d, 287g, 287i–287l, 288a–288c, 288h, 288i, 290l, 290o, 295c, 295g, 310a, 310b, 311j, 312b–312h, 313a–313c, 314a–314c, 317a, 317d, 318a, 318f, 318g, 320a, 322h, 324g–324n, 325b–325l, 325n–325ax, 326a–326h, 328c–328o, 329i, 331a, 331b, 333a–333c, 333h, 334a–334d, 334o, 334t, 335a–335f, 335i, 335h, 335k, 336a–336c, 336f, 342a–342j, 342l, 343a, 343b, 343f–343j, 343l, 343m, 358h, 359c, 360lx, 360mx,</p>

		<p>361a, 361c–361f, 361ax 362c, 362f–362h, 362w, 364c, 364i, 364k, 365a, 365p, 366m, 368w, 388a–388c, 388h, 388i, 389a, 389b, 389ax, 389dx, 389fx, 390a–390c, 391a, 392a, 393a–393i, 394a, 396g, 396i, 396k, 396l, 398p, 399i, 399k, 400a, 400d, 400g, 400i, 400k, 400o, 402d, 403c, 403f, 404d, 405b, 405g, 405j–405l, 405p, 406d, 406r, 406x, 406cx, 406dx, 406fx, 406hx, 408b, 408i, 408p, 409b, 409d, 409i, 409m, 409n, 420d, 420f, 425b, 425c i 452a–452h oraz działki o numerach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 45, 46, 47, 50, 59 i 108 obręb ewidencyjny Aleksandrów; 2) 16, 20, 22 i 28 obręb ewidencyjny Bieliny Kampinoskie; 3) 60, 68, 72, 73, 78, 81, 83, 84, 90, 98, 101, 102, 110–113, 148, 149, 152, 157, 159–162, 165, 173, 176, 181, 182, 192, 283, 376 i 380 obręb ewidencyjny Famułki Brochowskie; 4) 3–5, 6/1, 9, 10, 13, 15, 20, 23, 25, 27–29, 34, 116/2 i 117 obręb ewidencyjny Grabina; 5) 46, 59–67, 71–74, 75/1, 76–81, 100–106, 107, 108 i 110 obręb ewidencyjny Granica; 6) 336/1 338–340, 342, 344 i 345 obręb ewidencyjny Górki; 7) 337, 338/1, 338/2, 339, 340, 341/1, 343, 345, 346, 348 349, 351/1, 353–361, 364/1, 366–368, 375/1, 383, 384/1, 386, 388, 389/1, 391, 392/1, 393/1, 396, 397/1, 400, 404, 406, 407, 408/1, 415/1, 417, 420–432, 444/1, 445, 447/1, 461, 462/1, 465/1, 466, 483, 484, 494, 495 i 517 obręb ewidencyjny Kampinos; 8) 2–5, 7–14, 21, 25–31, 40–43, 45–55, 58, 153–155, 161, 165 i 168 obręb ewidencyjny Kampinos A; 9) 52 i 72 obręb ewidencyjny Karolinów; 10) 28, 58, 59, 61, 80, 83/1, 86, 88/2 i 94 obręb ewidencyjny Kiścinnie–Krogólec; 11) 39, 43, 45, 47, 59 i 63/1 obręb ewidencyjny Komorów;
--	--	--

		<p>12) 247, 249, 273, 341, 342, 343, 344 i 354 obręb ewidencyjny Lasocin;</p> <p>13) 9, 13, 19, 32, 35, 36, 40, 42, 46 i 130 obręb ewidencyjny Pindal;</p> <p>14) 6/1, 9, 21/1, 23, 116/2 i 117 obręb ewidencyjny Roztoka;</p> <p>15) 33, 35 i 172/1 obręb ewidencyjny Wiejca;</p> <p>16) 331, 333, 334, 335, 337, 339, 344, 355, 362, 366, 381, 383, 391, 393, 396, 398, 422, 424 i 455 obręb ewidencyjny Zaborówek.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów: 266d, 267d, 291s, 291y, 291ax, 291cx, 292d, 292k, 300m, 300r, 300t, 300y, 302l, 303a, 304g, 304i, 304k, 304l, 322n, 322p, 323g, 323i, 324o, 325i, 325r, 325y, 325z, 325cx, 326o, 326r, 326s, 326ax, 326bx, 327d, 327f–327i, 328m, 328o, 328p, 330b, 330g–330i, 330k–330m, 335a, 369r, 369w, 381y, 381z, 382m, 382o, 382r, 382s, 382w, 383j, 383o, 383p, 384d, 384f–384i, 384m–384r, 384t, 393a–393c, 393f, 393g, 393i, 393j, 393l, 393m, 393o, 393p, 393s, 393t, 398l, 398m i 398n oraz działki o numerach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 9, 10, 12, 20, 26, 27, 56/1–56/3, 60/10–60/15, 60/17, 60/18, 60/20–60/23, 60/25–60/29, 60/31, 60/32, 64/2, 64/7–64/9, 84, 87/2, 45 i 46 obręb ewidencyjny Aleksandrów; 2) 6–8 i 55–57 obręb ewidencyjny Cisowe; 3) 9, 12, 14, 18 i 20/3 obręb ewidencyjny Dąbrówka; 4) 2, 4, 13, 19, 22, 24, 25, 30, 40, 47, 50, 52 i 53 obręb ewidencyjny Famułki Brochowskie; 5) 196, 197, 207, 223, 224 i 254 obręb ewidencyjny Famułki Królewskie; 6) 61, 63, 109, 196, 200, 201, 203, 204, 275, 288, 284, 294, 125, 128, 149, 154/1 i 288 obręb ewidencyjny Górki; 7) 2/2, 3, 9, 13, 15/1, 27, 32, 33, 34/2, 41, 48, 50/1, 60/1, 62, 63/1, 67/1, 69, 70/1, 160/1, 168, 170/1, 180/1 i 182 obręb ewidencyjny Nowa Dąbrowa; 8) 65 Stara Dąbrowa;
--	--	---

			<p>9) 67 i 79 obręb ewidencyjny Władysławów.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski: 198k, 227f, 228h, 307b, 307d, 307w, 307x, 307y, 307ax, 307bx, 307dx, 309g, 309w, 309y, 309ax, 310b, 310c, 310j, 310p i 334m oraz działki o numerach:</p> <p>1) 35, 64, 65, 82–86, 89, 99 i 106 obręb ewidencyjny Janówek;</p> <p>2) 8, 10, 11/1, 14–17, 19 i 26 obręb ewidencyjny Truskawka</p>
8	Koszenia inicjujące, w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Do 6 ha	Obszar ochrony czynnej
9	Odkrzaczanie – usunięcie nalotu drzew i krzewów na powierzchniach przeznaczonych do koszenia w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
10	Przywrócenie użytkowania pastwiskowego w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
11	Nasadzenia drzew i krzewów w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE 19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
12	Wzbogacanie gatunkowe łąk w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746”.	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
13	Kontynuacja koszeń w miejscach, gdzie zainicjowano koszenia w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
14	Zwalczanie inwazyjnych gatunków roślin w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	<p>Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746, przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wrywanie lub wykopywanie, w tym karczowanie drzew i krzewów; 2) wykaszanie nawłoci późnej (<i>Solidago gigantea</i>) i nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>); 3) ręczne lub mechaniczne wrywanie lub wykopywanie kłaczy zielnych gatunków inwazyjnych, innych niż inwazyjne nawłocie przed kwitnieniem i owocowaniem 		
15	<p>Odstrzał redukcyjny i sanitarny dzika (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185) oraz rozporządzeniami Wojewody Mazowieckiego w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze Parku, w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń</p>	<p>Utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie do 0,1 osobnika/km²</p>	<p>Obszar ochrony czynnej</p>
16	<p>Odstrzał redukcyjny jelenia szlachetnego (<i>Cervus elpahus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych</p>	<p>60 sztuk²⁾, w tym: 20 byków, 20 łań, 20 cielaków</p>	<p>Obszar ochrony czynnej</p>
17	<p>Zabezpieczanie pól i upraw rolnych przed szkodami powodowanymi przez: dzika (<i>Sus scrofa</i>), jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), daniela (<i>Dama dama</i>) i sarny (<i>Capreolus capreolus</i>):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stosowanie środków zapachowych (repelentów); 2) nocne dyżury i odstraszenie żerujących osobników w okresie od założenia upraw do ich uprzątnięcia; 3) budowę ogrodzeń w celu ochrony pól i upraw rolnych z wykorzystaniem siatki leśnej 	<p>Według potrzeb</p>	<p>Obszar ochrony czynnej</p>
18	<p>Odstrzał redukcyjny daniela (<i>Dama dama</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185), w celu zmniejszenia zagrożenia dla gatunków rodzimych oraz</p>	<p>Według potrzeb</p>	<p>Obszar ochrony czynnej</p>

	minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych		
19	Ochrona ptaków i drobnych ssaków przez odstrzał redukcyjny: 1) lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), 2) jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), 3) wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>), 4) szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) – zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185)	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
20	Zbiór nasion i owoców oraz pozyskanie sadzonek rodzimych gatunków roślin zielnych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
21	Wycinanie, wrywanie lub zwalczanie chemiczne obcych gatunków: 1) roślin drzewiastych: a) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), b) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), c) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), d) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), e) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>); 2) roślin zielnych: a) rdestowca japońskiego (<i>Reynoutria japonica</i>), b) winobluszczu (<i>Partenocissus sp</i>), c) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>), d) kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>)	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
22	Ochrona łąk świeżych, łąk wilgotnych i szuwarów, przez jednokrotne koszenie ręczne i mechaniczne oraz wywóz biomasy w celu zachowania lub poprawy stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz miejsc żerowania, w szczególności: orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>), bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), błotniaka stawowego (<i>Circus aeruginosus</i>), gąsiorka (<i>Lanius collurio</i>), w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich	118,00 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos: 420d i 402g–402i oraz działki o numerach: 1) 53,73/1 obręb ewidencyjny Józefów; 2) 24/2 obręb ewidencyjny Koszówka; 3) 172/1, 295, 298/1, 300, 301, 304/1, 316/1, 327/1 obręb ewidencyjny Wiejca; 4) część działki numer 153 obręb ewidencyjny Zamość. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 287i, 287m, 287n, 289a–289d, 289i, 289k, 289n, 299h, 299i, 300d, 300k, 300n, 300o, 300y, 306b–306d, 325a, 325d, 326h, 326i, 326k–326m,

	gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”		<p>328b–328d, 328g, 328i, 329b, 329d, 331h–331i, 336a, 336b, 336d i 336f oraz działki o numerach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 49, 93–96 obręb ewidencyjny Dąbrówka; 2) 21, 23-25, 39, 41/3, 41/5, 42/2, 233, 235, 237/2, 241/1–242/4, 247, 248, 253/2, 253/3, 273, 315, 317, 323, 325–328 i 330/1 obręb ewidencyjny Górki; 3) 10, 11, 25, 26, 61 i 169 obręb ewidencyjny Nowa Dąbrowa; 4) 4, 16, 17, 18/1, 19, 20, 22–27 28/1, 30–37, 40–42, 44–47, 50–53, 55–59 i 62 obręb ewidencyjny Sowia Wola; 5) 81/1, 97, 98, 102, 103, 105 i 106 obręb ewidencyjny Sowia Wola Folwarczna; 6) 88–91, 115/2, 115/4, 115/6, 116, 117, 134–137, 140, 141, 146, 149, 151, 154–156, 173/2, 199, 201/1, 231–233, 235, 236, 242–246, 250, 253, 256, 258, 259, 268, 271, 273–275, 276/1, 278, 281, 283/1 i 293 obręb ewidencyjny Stara Dąbrowa. <p>3. Obręb Ochronny Laski: 275l, 275m, 275w, 275bx, 282a, 282j, 284a, 284d, 284f, 294a, 294i, 303x i 304n oraz działki o numerach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 183, 185, 207–210, 213, 215, 216, 225–227, 229, 230, 233–235, 247–249 i 254 obręb ewidencyjny Adamówek; 2) 101 obręb ewidencyjny Janówek; 3) 13, 24, 25, 31–34, 56, 57, 59, 62/2, 86, 90, 91 i 110 obręb ewidencyjny Mariew; 4) 113, 114, 116–118 i 121 obręb ewidencyjny Wólka
23	Odkrzaczanie i koszenie, w tym ograniczanie występowania obcych gatunków roślin zielnych i drzewiastych wraz z wywozem biomasy, w celu ochrony łąk świeżych, wilgotnych i zarastających śródpolnych oczek wodnych oraz zachowania lub poprawy stanu siedlisk przyrodniczych i miejsc żerowania: orlika	0,60 ha	Obszar ochrony czynnej

	<p>krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>), bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), błotniaka stawowego (<i>Circus aeruginosus</i>) i zalotki większej (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>).</p> <p>Działanie realizowane w ramach projektu finansowanego ze środków POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”</p>		
24	<p>Ochrona muraw ciepłolubnych w celu zachowania siedlisk gąsiora (<i>Lanius collurio</i>) i lerki (<i>Lullula arborea</i>), przez częściowe usuwanie podrostu drzew i krzewów oraz ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych.</p> <p>Działanie realizowane w ramach projektu finansowanego ze środków POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”</p>	0,20 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kromnów, działki numer: 1) 96 obręb ewidencyjny Dąbrówka; 2) 41/5 i 42/1 obręb ewidencyjny Górki.</p> <p>2. Obręb Ochronny Laski: 282a, 282j i 282k</p>
25	<p>Przeprowadzenie zabiegów porządkowania sadów, będących pozostałością po dawnych gospodarstwach rolnych, w szczególności usunięcie odpadów stałych, ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych.</p> <p>Działanie realizowane w ramach projektu finansowanego ze środków POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”</p>	1,50 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kromnów: 306b–306d i 331l oraz działki numer: 1) 42/1, 105 i 242/1 obręb ewidencyjny Górki; 2) 10 i 11 obręb ewidencyjny Nowa Dąbrowa.</p> <p>2. Obręb Ochronny Laski 275s oraz działki numer 25 i 26 obręb ewidencyjny Mariew</p>
26	<p>Ogławianie wierzb w celu ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego.</p> <p>Działanie realizowane w ramach projektu finansowanego ze środków POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”</p>	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
27	<p>Inwentaryzacja poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>) i poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>) i przygotowanie do wzmocnienia populacji zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>) przez odłów osobników do rozmnażania w warunkach sztucznych <i>ex situ</i>.</p>	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	Działanie realizowane w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE 19 NAT/PL/000746		
28	Poprawa warunków zimowania płazów (<i>Amphibia</i>), w szczególności budowa zimowisk i dostosowanie piwniczek do potrzeb płazów Działanie realizowane ramach projektu pn.: „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746”	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
29	Wykonanie działań technicznych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746 mających spowolnić odpływ wód obszaru Parku, w tym budowa piętrzeń na kanałach, naturalizacja kanałów oraz budowa i adaptacja istniejących oczek wodnych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
30	Wykonanie działań technicznych mających na celu poprawę warunków mokradeł, w tym prowadzenie prac koncepcyjnych, geodezyjnych i projektowych w ramach projektu MERLIN „Odbudowa ekosystemów wód i mokradeł , jako wiodącego nurtu kształtowania krajobrazu poprzez: innowację, transformacje i zwiększenie skali” umowa nr 101036337, Horyzont 2020	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
31	Zachowanie lub poprawa stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródlądowych: 1) 2330 ³⁾ Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus, Agrostis</i>), 2) 4030 ³⁾ Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphyilion</i>), 3) 6120 ^{3), 4)} Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	6,6 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos: 187, 256, 386 i 414. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 221 i 402. 3. Obręb Ochronny Laski: 134 i 135

	<p>– przez ograniczanie występowania inwazyjnych gatunków drzew i krzewów metodami mechanicznymi i hodowlanymi (cięcia, wrywanie).</p> <p>Działania realizowane w ramach projektu POIiŚ „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmych w Kampinoskim Parku Narodowym”, w latach 2019–2023</p>		
32	<p>Zachowanie lub poprawa stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydmy śródlądowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2330³⁾ Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus</i>, <i>Agrostis</i>), 2) 4030³⁾ Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i>, <i>Pohlio-Callunion</i>, <i>Calluno-Arctostaphyilion</i>), 3) 6120^{3), 4)} Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>) <p>– przez usuwanie odrośli i gatunków ekspansywnych.</p> <p>Działania realizowane w ramach projektu POIiŚ „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmych w Kampinoskim Parku Narodowym”, w latach 2019–2023</p>	0,99 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos: 350 i 351. 2. Obręb Ochronny Laski: 111A
33	<p>Zachowanie lub poprawa stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydmy śródlądowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2330³⁾ Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus</i>, <i>Agrostis</i>), 2) 6120^{3), 4)} Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>) <p>– usuwanie inwazyjnych gatunków roślin zielnych.</p> <p>Działania realizowane w ramach projektu POIiŚ „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmych w Kampinoskim Parku Narodowym”, w latach 2019–2023</p>	0,18 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Laski: 26, 134 i 135. 2. Obręb Ochronny Kromnów 20

34	<p>Ochrona siedlisk przyrodniczych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>), 2) 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>), 3) 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) <p>– przez koszenie, usuwanie podrostu drzew i krzewów oraz poszerzenie i utrzymywanie luk w drzewostanach wraz z uprzątnięciem biomasy.</p> <p>Działania realizowane w ramach projektu POIiŚ „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmywanych w Kampinoskim Parku Narodowym”, w latach 2019–2023</p>	4,5 ha	Obwód Ochronny Laski 227f i 334r
----	---	--------	----------------------------------

C.W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spowalnianie spływu wód powierzchniowych. 2. Zwiększanie małej retencji. 3. Zasypywanie zbędnych odcinków rowów melioracyjnych. 4. Naprawa uszkodzeń w istniejących przetamowaniach, w szczególności uzupełnienie wypłukanej przez wodę ziemi z przetamowań i wałów ziemnych. 5. Remont drewnianych przegród. 6. Konserwacja urządzeń powstałych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”, w szczególności ich ochrona przed zarastaniem 	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
2	<p>Prace przygotowawcze, projektowe oraz wykonawcze działań technicznych zaplanowanych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746, w tym budowa piętrzeń na kanałach, naturalizacja kanałów oraz budowa i adaptacja istniejących oczek wodnych</p>	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

3	Wzmacnianie populacji płazów (<i>Amphibia</i>) w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
4	Inwentaryzacja i przygotowanie do wzmocnienia populacji zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>) w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
5	Wykonanie badań technicznych, zaprojektowanie i budowa 7 kompleksów oczek wodnych w celu wzmocnienia siedlisk bezkręgowców (<i>Invertebrata</i>) oraz kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>) i traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>) Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
6	Przyspieszanie spływu wód powierzchniowych, w przypadku wysokich stanów wód, powodujących zagrożenie bezpieczeństwa ludzi i mienia	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
7	Ochrona ekosystemów wodnych przed inwazyjnymi gatunkami roślin zielnych przez ręczne usuwanie, w tym wrywanie, wykopywanie lub koszenie	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
8	Zwalczanie wizona amerykańskiego (<i>Neogale vison</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), przy wykorzystaniu pułapek żywołownych i usypiaczy CO ₂ w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
9	Ograniczenie prowadzenia prac utrzymaniowych, w szczególności wykaszania roślinności w rowie i na skarpach, wrywania roślinności korzeniowej oraz odmulania i pogłębiania kanałów na niektórych ciekach w Parku	Według potrzeb	Kanały: 1) Łasica; 2) Ł9; 3) Zaborowski; 4) Olszowiecki
10	Wykonanie działań technicznych mających na celu poprawę warunków mokradeł, w tym prace koncepcyjne, geodezyjne	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	i projektowe w ramach projektu MERLIN „Odbudowa ekosystemów wód i mokradeł, jako wiodącego nurtu kształtowania krajobrazu poprzez: innowacje, transformacje i zwiększenie skali”, umowa nr 101036337, Horyzont 2020		
--	---	--	--

D. Ochrona przyrody nieożywionej, gleb, walorów widokowych oraz obszaru Parku przed nieuprawnionym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przeciwdziałanie osuwaniu się wydm, przez wykonanie drewnianych płotków przeciwerozrywających	29 sztuk	Obręb Ochronny Kromnów: 136–138, 178–182 i 184–188
2	Ogławianie wierzb – ochrona miejsc gniazdowania rzadkich gatunków ptaków	Do 110 sztuk	1. Obręb Ochronny Kromnów: 77c i 348n, oraz działki o numerach: 230, 241, 243 i 289 obręb ewidencyjny Kromnów 2. Obręb Ochronny Kampinos: 325p, 235r, 325ax, 326a, 333a, 360r, 373i, 398g, 399a, 399i, 400a, 401c i 402d
3	Ochrona obszarów Parku przed nieuprawnionym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych, przez: 1) zakup i montaż nowych szlabanów oraz naprawę i konserwację istniejących szlabanów; 2) ustawianie ogrodzeń i słupków ograniczających wjazd pojazdów; 3) bieżąca konserwacja, w szczególności impregnacja, malowanie i wymiana zniszczonych elementów oraz modernizacja, naprawa, odbudowa lub budowa, demontaż lub likwidacja zużytej lub trwale zniszczonej infrastruktury turystycznej oraz posadowienie lub wymiana infrastruktury wynikające z uzupełniania i odnawiania szlaków turystycznych oraz ścieżek spacerowych, zmianą ich przebiegu, oraz wytyczania nowych; 4) posadowienie lub wymiana infrastruktury wynikające z wytyczenia szlaków turystyki konnej;	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	5) posadowienie lub wymiana infrastruktury wynikające z wytyczenia szlaku do zbiornika Mokre Łąki		
--	---	--	--

E. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Odnowienie i modernizacja infrastruktury turystycznej na ścieżkach edukacyjnych, przez wymianę, remont i uzupełnianie zużywających się elementów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
2	Monitoring ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
3	Prowadzenie: 1) badań i inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 2) badań procesów przyrodniczych; 3) monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk, w szczególności siedlisk przyrodniczych, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
4	Prowadzenie monitoringu skutków zadań ochronnych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
5	Monitoring stanu wód powierzchniowych i podziemnych	55 piezometrów oraz 17 punktów wodowskazowych	Obszar ochrony czynnej
6	Monitoring wpływu działań podjętych w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084” na stany i parametry fizyko-chemiczne wód, roślinność oraz wybrane gatunki owadów i ornitofauny	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
7	Prowadzenie monitoringu skutków działań projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
8	Nabywanie nieruchomości niebędących w użytkowaniu Parku lub niebędących jego własnością, w ramach projektu „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	80,00 ²⁾ ha	Obszar ochrony czynnej
9	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów, w tym sprzątnięcie i wywóz odpadów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
10	1. Aleja III Tysiąclecia – utrzymanie obiektu w należyтым stanie w tym konserwacja, przez impregnację, malowanie i wymianę zniszczonych elementów oraz pielęgnowanie dębów.	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy

	2. Okazjonalne sadzenie dębów w Alei III Tysiąclecia, w szczególności przez zasłużone osoby i organizacje związane z ideą ochrony przyrody i polską przyrodą		
11	Modernizacja lub rozbudowa oraz demontaż lub likwidacja zużytej lub trwale zniszczonej infrastruktury terenowej służącej edukacji ekologicznej	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski: 209d i 209f
12	Modernizacja lub rozbudowa ścieżki edukacyjnej „Puszczańską ścieżką do Leśnego Ogródka Botanicznego” wraz z przystosowaniem do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski: 199, 204, 205, 206, 208, 209, 343, 345
13	1. Wymiana, remont, budowa lub modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej, w tym podestów, platform, mostków i kładek, z zastosowaniem materiałów naturalnych, recyklingowych lub kompozytowych. 2. Demontaż lub likwidacja zużytych lub trwale zniszczonych obiektów	8 obiektów	Obręb Ochronny Laski: 38b, 58b, 63k, 63d, 86a, 227b, 227f, 227j, 228h, 228k, 229f, 333ax, 333z, 333y, 198d, 198k, 286c, 182m, 184a i 184b
14	Konserwacja, renowacja i ochrona zabytkowej Kapliczki Leśników w Granicy, wraz z otoczeniem i wnętrzem	1 obiekt	Obręb Ochronny Kampinos 172g
15	Ustawienie okolicznościowego kamienia wraz z tablicą, upamiętniającego zrzut żołnierzy Cichociemnych w 1942 r.	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski 262h
16	Badania historyczno-architektoniczne obiektów dziedzictwa kulturowego Puszczy Kampinoskiej	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
17	Prowadzenie powierzchniowych badań archeologicznych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
18	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów, w tym sprzątanie i wywóz odpadów, w ramach projektu finansowanego ze środków POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
19	Prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej gruntów wykupionych w ramach projektu finansowanego ze środków POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”, w tym inwentaryzacja botaniczna i entomologiczna oraz ornitologiczna, chiropterologiczna i lichenologiczna w wykupionych gospodarstwach rolnych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
20	Prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej gruntów wykupionych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
21	Prowadzenie badań nad ekologią ptaków drapieżnych, bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), kruka (<i>Corvus corax</i>) i nietoperzy (<i>Chiroptera</i>)	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
22	Monitoring zbiorowisk łąkowych i murawowych prowadzony w ramach projektu finansowanego ze środków POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

23	Konserwacja leśnych mogił z okresu II Wojny Światowej	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
24	Konserwacja miejsca pochówku Żydów – zadanie realizowane we współpracy z Wojewodą Mazowieckim, okolicznymi gminami i gminą żydowską	Według potrzeb	Obręb Ochronny Kampinos 354ox
25	Konserwacja lub renowacja, w tym przez impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów oraz ochrona: 1) kapliczek; 2) krzyży przydrożnych; 3) tablic pamiątkowych; 4) pomników	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
26	Opieka nad cmentarzami kolonistów „olenderskich”, przez: 1) budowę i konserwację ogrodzeń; 2) demontaż lub likwidację zużytych lub trwale zniszczonych ogrodzeń; 3) usunięcie zarastających drzew i krzewów; 4) montaż nowych, naprawę, wymianę lub demontaż tablic informacyjnych	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Kromnów: 367dx i 391m. 2. Obręb Ochronny Kampinos, działka numer 61 obręb ewidencyjny Karolinów
27	Opieka nad Sosną Powstańców 1863 r.	Według potrzeb	Obręb Ochronny Kampinos 82d
28	Adaptacja pomieszczeń na kancelarię w leśnictwie Rybitew	1 obiekt	Obręb Ochronny Kromnów, działka numer 182 obręb ewidencyjny Rybitew
29	Budowa nowej leśniczówki wraz z kancelarią w leśnictwie Polesie wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku, w tym wykonanie tras komunikacyjnych, parkingu, wiat śmietnikowych, pomieszczenia gospodarczego oraz rozbiórka istniejących obiektów	1 osada	Obręb Ochronny Kromnów, działka numer 319 obręb ewidencyjny Nowe Polesie
30	Dostosowanie budynku siedziby Kampinoskiego Parku Narodowego i Centrum Edukacji do wymogów ekspertyzy technicznej oraz postanowienia Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej dotyczącej stanu ochrony przeciwpożarowej	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski, działka numer 1777 obręb ewidencyjny Izabelin
31	Montaż, naprawa, wymiana lub demontaż tablic informujących o projektach realizowanych przez Park	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
32	Monitoring skali drapieżnictwa wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) z wykorzystaniem sztucznych gniazd ptasich i fotopułapek, a także badania laboratoryjne tuszek tych zwierząt, w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
33	Monitoring sukcesu lęgowego ptaków, w szczególności bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), bielika (<i>Haliaeetus albicilla</i>) i orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>) oraz ich	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	ochrona z zastosowaniem opasek antydrapieżniczych, w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska”		
34	Detektorowy monitoring nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
35	Badania ichtiofauny w ramach projektu „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746”	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
36	Monitoring ptaków, roślinności i warunków abiotycznych, prowadzony w ramach projektu finansowanego ze środków POIiŚ „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

III. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Usuwanie części drzew opanowanych przez owady lub grzyby, których masowe występowanie zagraża trwałości drzewostanów oraz drzew wywróconych, złamanych i zamierających, w tym wymagających użycia sprzętu specjalistycznego, przy drogach, szlakach turystycznych, w pobliżu zabudowań, obiektów turystycznych lub linii energetycznych, stwarzających zagrożenie dla ludzi i mienia	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
2	Produkcja materiału sadzeniowego i zadrzewieniowego przez Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku	2,55 ha	Obręb Ochronny Kampinos 199a
3	Prowadzenie zachowawczej plantacji nasiennej sosny zwyczajnej (<i>Pinus sylvestris</i>)	1,50 ha	Obręb Ochronny Kampinos 199a
4	Propagowanie sadzenia gatunków rodzimych drzew i krzewów przy gospodarstwach prywatnych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
5	Ochrona ekosystemów leśnych przed inwazyjnymi gatunkami roślin zielnych, przez ręczne usuwanie, w tym wrywanie, wykopywanie lub koszenie, we wczesnej fazie kwitnienia lub owocowania	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
6	Pielęgnacja upraw leśnych przez usuwanie gatunków inwazyjnych zielnych i drzewiastych, w ramach projektu finansowanego ze środków POIiŚ „Ochrona	2,57 ha	Obręb Ochronny Kromnów, działki o numerach 60/5, 60/6, 607 i 60/8 obręb ewidencyjny Aleksandrów

	mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”		
7	Zwalczanie chemiczne lub biologiczne chorób grzybowych materiału sadzeniowego w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku	1,10 ha	Obręb Ochronny Kampinos 199a
8	Kontrolne poszukiwania owadów w glebie	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
9	Odstrzał redukcyjny sarny (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185) w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	20 sztuk, w tym: 10 kozłów, 5 kóz, 5 kozłat	Obszar ochrony krajobrazowej
10	Odstrzał redukcyjny jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	60 sztuk ²⁾ , w tym: 20 byków, 20 łań, 20 cielaków	Obszar ochrony krajobrazowej
11	Odstrzał redukcyjny i sanitarny dzika (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185) oraz zgodnie z Rozporządzeniami Wojewody Mazowieckiego w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze Parku, w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń	Utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie do 0,1 osobnika/km ²	Obszar ochrony krajobrazowej
12	Odstrzał redukcyjny daniela zwyczajnego (<i>Dama dama</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. — Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185), w celu zmniejszenia zagrożenia dla gatunków rodzimych oraz minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
13	Ochrona ptaków i drobnych ssaków przez odstrzał redukcyjny: 1) lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), 2) jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), 3) wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>), 4) szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) – zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185)	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
14	Konserwacja pasów przeciwpożarowych typu B, w tym ręczne odnowienia oraz mineralizacja	1,48 km	1. Obręb Ochronny Kampinos: 152a, 157h, 172Ar, 253p, 366f i 368h. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 84k i 180f
15	Konserwacja pasa izolacyjnego wokół polany wypoczynkowej Opaleń	1 km	Obręb Ochronny Laski 194f, 194g, 194i i 194j
16	Przeгляд techniczny hydrantów	5 hydrantów	Obręb Ochronny Kampinos: 172Ac, 172Ar, 172Ax i 173k

17	Utrzymanie przejezdności 20 dojazdów pożarowych, wraz z ich oznakowaniem, w tym: 1) usuwanie wywrotów i złomów, wycięcie drzew zagrażających bezpieczeństwu po wichurach; 2) wykaszanie poboczy dróg kosiarką bijakową	4,20 km	Obszar ochrony krajobrazowej
18	Wykonanie pasa przeciwpożarowego typu A przy drogach publicznych i szlakach turystycznych	0,06 ha	Obręb Ochronny Kampinos 365f
19	Usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej, pod liniami energetycznymi i wokół transformatorów	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
20	Naprawa i wymiana słupów, tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
21	Oznakowanie dojazdów pożarowych, w tym przez piktogramy, ustawianie tablic lub oznakowanie szlabanów	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
22	Ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
23	Prowadzenie letnich dyżurów lub obserwacji przeciwpożarowych na dostrzegalniach pożarowych oraz w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym Parku	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
24	Zachowanie lub poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródlądowych, a także kompleksów grądów oraz dąbrów świetlistych przez: 1) ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych (cięcie, wrywanie); 2) usuwanie biomasy. Działania realizowane w ramach projektu POIiŚ w latach 2019–2023 „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”	0,80 ha	1. Obręb Ochronny Laski: 9, 26, 303 i 309. 2. Obręb Ochronny Kampinos 205. 3. Obręb Ochronny Kromnów 216
25	Prace przygotowawcze i projektowe oraz wykonawcze działań technicznych zaplanowanych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" LIFE19 NAT/PL/000746, w tym budowa piętrzeń na kanałach, naturalizacja kanałów oraz budowa i adaptacja istniejących oczek wodnych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
26	Wykonanie działań technicznych mających na celu poprawę warunków mokradeł, w tym prace koncepcyjne, geodezyjne i projektowe, w ramach projektu MERLIN „Odbudowa ekosystemów wód i mokradeł , jako wodącego nurtu kształtowania	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

	krajobrazu poprzez: innowację, transformację i zwiększenie skali” umowa nr 101036337, Horyzont 2020		
--	---	--	--

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Odstrzał redukcyjny lub sanitarny dzika (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185) oraz zgodnie z rozporządzeniami Wojewody Mazowieckiego w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze Parku, w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń	Utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie do 0,1 osobnika/km ²	Obszar ochrony krajobrazowej
2	Odstrzał redukcyjny sarny (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	20 sztuk ⁵⁾ , w tym: 10 kozłów 5 kóz 5 kozłat	Obszar ochrony krajobrazowej
3	Odstrzał redukcyjny jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	60 sztuk ²⁾ , w tym: 20 byków, 20 łań, 20 cielaków	Obszar ochrony krajobrazowej
4	Zabezpieczanie pól i upraw rolnych przed szkodami powodowanymi przez: dzika (<i>Sus scrofa</i>), jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), daniela (<i>Dama dama</i>) i sarny (<i>Capreolus capreolus</i>): 1) stosowanie środków zapachowych (repelentów); 2) nocne dyżury i odstraszenie żerujących osobników w okresie od założenia upraw do ich uprzątnięcia; 3) budowę ogrodzeń w celu ochrony pól i upraw rolnych z wykorzystaniem siatki leśnej	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
5	Odstrzał redukcyjny daniela zwyczajnego (<i>Dama dama</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. — Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185), w celu zmniejszenia zagrożenia dla gatunków	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

	rodzimych oraz minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych		
6	Ochrona ptaków i drobnych ssaków przez odstrzał redukcyjny: 1) lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), 2) jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), 3) wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>), 4) szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) – zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185)	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
7	Ochrona ekosystemów nieleśnych i rozdrobnionej mozaiki siedlisk, w szczególności przez wydzierżawienie miejscowym rolnikom gruntów wykupionych w ramach pierwokupu i prowadzenie przez nich wybranych zabiegów: 1) koszenia wraz z usuwaniem pokosu; 2) ekstensywnego wypasu; 3) utrzymania przydomowych ogrodów i sadów; 4) utrzymania pasiek; 5) utrzymania gospodarstw rolnych; 6) zapewnienia dojazdów do gospodarstw i użytkowanych rolniczo gruntów; 7) ograniczenia występowania gatunków obcych, w tym zielnych i siewek gatunków drzewiastych, przez koszenie i wywóz poza obszar Parku	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
8	Ochrona ekosystemów nieleśnych, w tym zachowanie walorów krajobrazu rolniczego, przez wydzierżawienie gruntu miejscowym rolnikom i prowadzenie przez nich wybranych zabiegów: 1) koszenia wraz z usuwaniem pokosu; 2) ekstensywnego wypasu; 3) utrzymania przydomowych ogrodów i sadów; 4) zapewnienia dojazdów do gospodarstw i użytkowanych rolniczo gruntów; 5) likwidację obcych gatunków zielnych	23,96 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos 219f oraz działka o numerze 5/1 obręb ewidencyjny Bieliny. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 415f, 419k i 419l. 3. Ośrodek Hodowli Żubrów Smardzewicach: 1a i 3b–3j
9	Zachowanie ekosystemów otwartych, przez wydzierżawienie gruntów i wykonywanie w ramach wieloletniej umowy dzierżawy	177,59 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, działki o numerach:

	<p>rolnośrodowiskowej (do 5 lat) wybranych zabiegów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) usuwania krzewów; 2) koszenia (kompleksy rolne powyżej 5 ha) wraz z usuwaniem pokosu; 3) ekstensywnego wypasu 		<ol style="list-style-type: none"> 1) 25–29, 32/3, 33/1, 34, 35 i 37–41 obręb ewidencyjny Bieliny; 2) 2/3, 3/1, 4/1, 5/1, 6/1, 7/1, 8/1, 9/1, 10/1, 11/1, 12/1, 13/1, 14/1, 15/1, 16/1, 17/3, 17/4, 18/1, 19/1, 22, 23, 24/1, 25/1, 27, 28/1, 29/1, 30, 31, 32/1, 33/1, 34/3, 35/4, 35/5,36/1, 37/1, 38/1, 39, 41/1, 42, 43, 44/1, 45/1, 46, 47/1, 48/1, 49/1, 50/3, 50/4, 51/1, 53/1, 53/3, 54, 55, 56, 57/1, 57/2, 58, 59, 60, 71, 72, 73, 74, 76, 77, 78/3, 79/1, 81/1, 81/2, 82, 83, 84, 85, 86, 87,90/1, 98, 119, 120 i 121 obręb ewidencyjny Brochów Łąki; 3) 33/1, 34, 116–123, 124/1, 125–127, 129,130, 131, 134–139, 140, 141, 142 i 145–147 obręb ewidencyjny Famułki Brochowskie. <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, działki o numerach: 56/1, 56/2, 56/3, 60/10–60/15, 60/17, 60/18, 60/20–60/23, 60/25–60/29, 60/31, 60/32, 64/2, 64/7–64/9, 84 i 87/2 obręb ewidencyjny Aleksandrów.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, działka numer 350 obręb ewidencyjny Brzozówka</p>
10	<p>Pozyskanie biomasy, w szczególności dla zwierząt hodowlanych, wraz z wcześniejszą likwidacją zielnych gatunków obcych, przed ich kwitnieniem, w ramach zbioru traw</p>	68,68 ha	<p>Obręb Ochronny Laski, działki o numerach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 1/1, 1/2, 1/3, 2, 3/1 i 5 obręb ewidencyjny Truskawka; 2) 423/2 obręb ewidencyjny Małocice
11	<p>Ochrona muraw ciepłolubnych w celu zachowania siedlisk ptaków, w szczególności: gąsiorka (<i>Lanius collurio</i>) i lerki (<i>Lullula arborea</i>), przez częściowe usuwanie podrostu drzew, krzewów oraz ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych.</p> <p>Działanie realizowane w ramach projektu finansowanego ze środków POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin</p>	4,59 ha	<p>Obręb Ochronny Kromnów, działki o numerach: 56/2, 60/15, 60/17, 60/18, 60/32, 60/5, 60/6, 60/7, 60/8, 60/22, 60/23 i 60/25 obręb ewidencyjny Aleksandrów</p>

	i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”		
12	Ochrona ekosystemów leśnych przed inwazyjnymi gatunkami obcymi roślin zielnych i drzewiastych, przez ręczne i mechaniczne usuwanie, w tym wrywanie, wykopywanie lub koszenie, we wczesnej fazie kwitnienia lub owocowania	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
13	Koszenie łąk w celu utrzymania mozaikowego charakteru krajobrazu, w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinowska" LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
14	Odkrzaczanie, w tym usunięcie nalotu drzew i krzewów na powierzchniach przeznaczonych do koszenia, w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska”” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
15	Nasadenia drzew i krzewów, w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska”” NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
16	Wzbogacanie gatunkowe łąk w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska”” LIFE19 NAT/PL	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
17	Kontynuacja koszeń w miejscach, gdzie zainicjowano koszenia w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska”” NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
18	Przywrócenie użytkowania pastwiskowego – ekosystemów nieleśnych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska”” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
19	Zwalczanie inwazyjnych gatunków roślin, przez: 1) wrywanie lub wykopywanie okazów, w tym karczowanie: klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), robinii akacyjnej (<i>Robinia pseudacacia</i>), czeremchy amerykańskiej (<i>Padus</i>	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

	<p><i>serotina</i>), dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>) i derenia rozłogowego (<i>Cornus sericea</i>);</p> <p>2) wykaszanie, w szczególności: nawłoci późnej (<i>Solidago gigantea</i>) i nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>);</p> <p>3) ręczne lub mechaniczne wyrywanie lub wykopywanie kłaczy przed kwitnieniem i owocowaniem: rdestowca ostrokończystego (<i>Reynoutria japonica</i>), rdestowca pośredniego (<i>Reynoutria xbohemica</i>), kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>), niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>) i winobluszcza zaroślowego (<i>Parthenocissus inserta</i>).</p> <p>Działanie realizowane w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746</p>		
20	<p>Inwentaryzacja poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>) i poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>) i przygotowanie do wzmocnienia populacji zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>) przez odłów osobników do rozmnażania w warunkach sztucznych <i>ex situ</i>. Działanie realizowane w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE 19 NAT/PL/000746</p>	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
21	<p>Poprawa warunków zimowania płazów (<i>Amphibia</i>), w szczególności budowa zimowisk i dostosowanie piwniczek do potrzeb płazów Działanie realizowane ramach projektu pn.: „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746</p>	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
22	<p>Zachowanie lub poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródlądowych, a także kompleksów grądów oraz dąbrów świetlistych, przez ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych</p>	1,73 ha	<p>1. Obręb Ochronny Laski: 9, 134A, 135, 303 i 309.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kampinos: 199 i 419</p>

	i drzewiastych metodami hodowlanymi, w tym przez wycinanie lub wrywanie. Działania realizowane w ramach projektu POiŚ „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”		
--	---	--	--

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Utrzymanie ziemnego zbiornika retencyjno-infiltrującego, pełniącego również funkcję gromadzenia części oczyszczonych wód pościekowych z oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”	1,71 ha	Obręb Ochronny Laski 222a
2	Zarybianie materiałem rodzimym zgodnie z technikami aquakultury zbiornika retencyjno-infiltrującego wody pościekowe z oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski 222a
3	Ochrona ekosystemów wodnych przed inwazyjnymi gatunkami roślin zielnych, przez ręczne usuwanie, w tym wrywanie, wykopywanie lub koszenie	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
4	Wzmacnianie populacji płazów (<i>Amphibia</i>) przez wsiedlanie osobników kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>) i traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>) oraz tworzenie dogodnych siedlisk i miejsc zimowania w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
5	Inwentaryzacja i przygotowanie do wzmocnienia populacji zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>) przez odłów osobników do rozmnażania w warunkach sztucznych <i>ex situ</i> . Działanie realizowane w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska”” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
6	Zwalczanie wizona amerykańskiego (<i>Neogale vision</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) przy wykorzystaniu pułapek żywołownych i usypiaczy CO ₂ , w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska”” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

7	Ograniczenie prowadzenia prac utrzymaniowych, w tym wykaszania roślinności w rowie i na skarpach, wyrywania roślinności korzeniowej oraz odmulania i pogłębiania kanałów, na wybranych ciekach	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
8	Wykonanie działań technicznych mających na celu poprawę warunków mokradeł, prowadzenie prac koncepcyjnych, geodezyjnych i projektowych w ramach projektu MERLIN „Odbudowa ekosystemów wód i mokradeł , jako wiodącego nurtu kształtowania krajobrazu poprzez: innowacje , transformacje i zwiększenie skali” umowa nr 101036337, Horyzont 2020	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
9	Wykonanie działań technicznych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska”” LIFE19 NAT/PL/000746, mających spowolnić odpływ wód z terenów Parku, w tym budowa piętrzeń na kanałach, naturalizacja wybranych odcinków kanałów: Łasica i Zaborowskiego	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
10	Wykonanie badań technicznych, zaprojektowanie i budowa 7 kompleksów oczek wodnych, w celu wzmocnienia siedlisk bezkręgowców, w tym: poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>), poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>), zatoczka łamliwego (<i>Anisus vorticulus</i>) oraz kręgowców, w tym kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>) i traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>), w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska”” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
11	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spowalnianie spływu wód powierzchniowych. 2. Zwiększanie małej retencji. 3. Zasypywanie zbędnych odcinków rowów melioracyjnych. 4. Uzupełnienie wypłukanej przez wodę ziemi, w szczególności z przetamowań i wałów ziemnych. 5. Remont drewnianych przegród. 6. Naprawa uszkodzeń w istniejących przetamowaniach. 7. Konserwacja urządzeń powstałych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza 	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

Kampinoska” NAT/PL/000084”, w szczególności ochrona przed zarastaniem		
---	--	--

D. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Nabywanie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa lub na własność Parku, w szczególności w ramach realizacji prawa pierwokupu	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
2	Koszenie roślinności zielnej i usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej wewnątrz oraz na zewnątrz ogródków meteorologicznych	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Kampinos 172Af. 2. Obręb Ochronny Kromnów 377. 3. Obręb Ochronny Laski 206
3	Konserwacja oraz ochrona cmentarzy z okresu II Wojny Światowej, w szczególności czyszczenie nagrobków i tablic, malowanie, naprawa płytów i ogrodzeń oraz prace przy zieleni – zadanie realizowane we współpracy z Wojewodą Mazowieckim, okolicznymi gminami i parafiami	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Laski: 1) Cmentarz – Mauzoleum i Muzeum- Miejsce Pamięci Palmiry, Obręb Ochronny Laski 123b; 2) Cmentarze wojenne w: a) Wierszach, działka numer 118 obręb ewidencyjny Wiersze b) Laskach, Obręb Ochronny Laski 210c, c) Wiktorowie, Obręb Ochronny Laski 298g. 2. Cmentarz wojenny w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos 173f
4	1. Porządkowanie oraz konserwacja cmentarza kolonistów niemieckich, 2. Odkrzaczenie, pielęgnacja drzew oraz inne czynności według wskazań Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski 2f
5	Konserwacja, renowacja oraz ochrona polegająca na opiece i poszanowaniu kapliczek, krzyży przydrożnych, tablic pamiątkowych i pomników	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
6	Ustawianie okolicznościowych tablic i kamieni pamiątkowych, we współpracy lub z inicjatywy społeczności lokalnej oraz organizacji działających na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
7	Ochrona obszarów Parku przed nieuprawnionym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych przez: 1) bieżącą konserwację, w tym impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów obiektów infrastruktury turystycznej oraz modernizację, naprawę, odbudowę i budowę infrastruktury turystycznej, w tym parkingów	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

	<p>leśnych, uzupełnianie i odnowienie oznakowania szlaków turystycznych, oraz posadowienie lub wymiana infrastruktury wynikające z wytyczania nowych i korektami przebiegu szlaków turystycznych i ścieżek;</p> <p>2) demontaż lub likwidacja zużytych lub zniszczonych obiektów małej infrastruktury turystycznej</p>		
8	Budowa, modernizacja lub remont parkingów turystycznych (leśnych), wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej, w tym budowa i konserwacja infrastruktury towarzyszącej	11 obiektów	<p>1. Obręb Ochronny Laski: 3d, 9f, 10f, 135s, 135t, 227a, 227b, 274a, 326j i 326n oraz działka numer 1962 obręb ewidencyjny Truskaw.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów: 67b i 84k.</p> <p>3. Obręb Ochronny Kampinos 152a</p>
9	Edukacyjne i turystyczne zagospodarowanie terenu Ośrodka Dydaktyczno – Muzealnego w Granicy	Według potrzeb	Ośrodek Dydaktyczno - Muzealny w Granicy
10	Kompleksowa modernizacja i adaptacja do celów edukacji i turystyki obiektów leśnej architektury drewnianej na terenie Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, w tym budynków zabytkowych (kancelaria Obrębu Ochronnego Kampinos, leśniczówka i Muzeum Puszczy Kampinoskiej) wraz z utworzeniem zaplecza administracyjno-technicznego, w ramach projektu „Rewitalizacja zabytkowych obiektów leśnej architektury drewnianej na terenie Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego Parku w Granicy oraz ich adaptacja do celów muzealnych i edukacyjnych” oraz projektu „Zwiększenie atrakcyjności kulturalnej zabytkowego kompleksu budynków Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego Kampinoskiego Parku Narodowego w Granicy”.	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno - Muzealny w Granicy
11	Remont drewnianych zabytkowych obiektów – dom nadleśniczego, tzw. „Delesówka”, wraz z zabudowaniami gospodarczymi oraz zagospodarowanie terenu wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej	2 osady	Ośrodek Dydaktyczno - Muzealny w Granicy
12	<p>1. Upowszechnianie wiedzy o Parku, wiedzy przyrodniczej i ekologicznej oraz zasad zrównoważonego rozwoju, przez działania edukacyjne i informacyjne, w tym:</p> <p>1) prowadzenie zajęć edukacyjnych, ośrodków edukacyjnych i punktów informacyjnych;</p> <p>2) organizację wydarzeń edukacyjnych, w szczególności: festiwali, szkoleń, warsztatów, wycieczek edukacyjnych,</p>	Według potrzeb	<p>1. Centrum Edukacji w Izabelinie.</p> <p>2. Ośrodek Dydaktyczno – Muzealny w Granicy.</p> <p>3. Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach.</p> <p>4. Stacja Bazowa Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrody „Kampinos” z siedzibą w Lesznie.</p> <p>5. Punkt informacji turystycznej Opaleń.</p>

	konkursów, wernisaży, wystaw, festynów, kampanii informacyjnych i promocyjnych. 2. Działalność wydawnicza. 3. Organizacja sympozjów. 4. Organizacja seminariów i konferencji		6. Domek Leśny Puszczyk
13	Ochrona elementów dawnych fortyfikacji i obiektów powojaskowych lub wojskowych, w tym zabezpieczenie ich przed nieuprawnionym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych, w szczególności przez: montowanie słupków, szlabanów, ogrodzeń, tablic informacyjnych i ostrzegawczych	4 obiekty	1. Fort V Dębina. 2. Fort VII Cybulice. 3. Prochownie Generała Zajączka. 4. Grochalskie Piachy
14	Prowadzenie Muzeum Puszczy Kampinoskiej	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno – Muzealny w Granicy
15	1. Prowadzenie Centrum Edukacji w Izabelinie. 2. Modernizacja Centrum Edukacji w Izabelinie wraz z dostosowaniem dla osób ze szczególnymi potrzebami	1 obiekt	Centrum Edukacji w Izabelinie
16	Usunięcie wyrobów zawierających azbest przez: 1) likwidację nielegalnych składowisk; 2) wymianę pokryć dachowych na nowe w obiektach stanowiących własność Parku	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
17	Wykonanie audytów energetycznych oraz remont, modernizacja lub termomodernizacja budynków administracyjnych, mieszkalnych i gospodarczych będących własnością Parku, z możliwością zastosowania odnawialnych źródeł energii	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
18	Rozbiórka obiektów budowlanych niezamieszkałych, będących własnością Parku	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
19	Rozbiórka masztów o konstrukcji stalowej, zbędnych do realizacji zadań ochronnych	Według potrzeb	1. Famułki 204l. 2. Rybitew 6p. 3. Zaborówek 256d. 4. Laski-Mościska 196d. 5. Zaborów Leśny 2681
20	Prowadzenie Stacji Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego	1 obiekt	Stacja Bazowa Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego „Kampinos”
21	Realizacja programu badawczo-pomiarowego Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
22	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów, w tym sprzątnięcie i wywóz odpadów	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
23	Modernizacja posterunku meteorologicznego w Izabelinie	1 stacja	Obręb Ochronny Laski 206z
24	Prowadzenie:	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

	<p>1) badań i inwentaryzacji gatunków grzybów, roślin i zwierząt;</p> <p>2) badań procesów przyrodniczych;</p> <p>3) monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk, w szczególności siedlisk przyrodniczych, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku</p>		
25	Prowadzenie monitoringu skutków zadań ochronnych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
26	Prowadzenie monitoringu skutków działań projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska” NAT/PL/000746 (monitoring stanu zerowego)	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
27	Monitoring ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
28	Wprowadzenie i konserwacja sprzętu używanego do monitoringu wizyjnego, na niektórych obszarach udostępnianych, jako narzędzia ochrony przed dewastacją i zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym na obszarze Parku	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
29	Utrzymanie w czystości, porządku oraz dobrego stanu technicznego parkingów i polan wypoczynkowych	33 obiekty	<p>1. Obręb Ochronny Laski: 3d, 9f, 10f, 114b, 115a, 123f, 135s, 135t, 188i, 194f, 194g, 194i-194k, 194m, 206z, 209c-209g, 227a, 227b, 274a, 326j, 326n, 360a, 360b, 268x i 334f oraz działka numer 1962 obręb ewidencyjny Truskaw.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów: 67b, 84k, 180f, 266d i 266g.</p> <p>3. Obręb Ochronny Kampinos: 152a, 157h, 172Aw, 172Ax, 173i, 173k, 173l, 253p, 366i i 366m</p>
30	Zagospodarowanie parkingu i polany Truskaw, szlaku łącznikowego, ścieżki spacerowej, w tym wyniesienie drogi i budowa przepustów na żółtym szlaku turystycznym oraz modernizacja ścieżki dydaktycznej „Do Karczmiska”, w tym wykonanie dokumentacji projektowej, zgodnie z umową POIS.02.04.00-00-0049/17-00 z dn. 27.03.2018 r., z późniejszymi aneksami, w ramach projektu „Ochrona cennych gatunków i siedlisk przyrodniczych poprzez właściwe ukierunkowanie ruchu turystycznego w Kampinoskim Parku Narodowym”	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski: 27, 134A, 150, 160, 227–229, 333, 334 i 171

31	Modernizacja polany wypoczynkowej i parkingu „Roztoka” we wsi Kiścinnie, w tym wykonanie dokumentacji projektowej	1 obiekt	Obręb Ochronny Kampinos 152a
32	Serwis, dezynfekcja, budowa, demontaż lub likwidacja niepotrzebnych, zużytych lub trwale zniszczonych toalet leśnych lub obudowanie istniejących toalet przenośnych	11 obiektów	1. Obręb Ochronny Kampinos 152a. 2. Obręb Ochronny Laski: 135t, 194j, 209d, 114b, 227b, 268x i 334f
33	Zakup i posadowienie toalet przenośnych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
34	Badania historyczno-architektoniczne obiektów dziedzictwa kulturowego Puszczy Kampinoskiej	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
35	Prowadzenie powierzchniowych badań archeologicznych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
36	Nabywanie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa albo na rzecz Parku, w tym przez wykonanie prawa pierwokupu, w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ ³⁾ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	5,00 ha	Obszar ochrony krajobrazowej
37	Nabywanie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa albo na rzecz Parku, w tym przez wykonanie prawa pierwokupu, w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych LIFE: Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska”” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
38	Zabiegi ratownicze w razie wystąpienia pożaru z zastosowaniem metod naziemnych i lotniczych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
39	Dyżury przeciwpożarowe kierowców ciągników i działania dogaszające pożary, w tym dozоровanie pożarzysk	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
40	Wykorzystywanie dronów na potrzeby bezpieczeństwa publicznego i środowiskowego	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
41	Opracowanie koncepcji monitoringu wizyjnego zagrożeń pożarowych w obszarach chronionych i leśnych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
42	Montaż, naprawa, wymiana lub demontaż tablic informujących o projektach realizowanych przez Park	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
43	Monitoring skali drapieźnictwa wizona amerykańskiego (<i>Neogale vison</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) z wykorzystaniem sztucznych gniazd ptasich i fotopułapek, a także badania laboratoryjne tuszek tych zwierząt w projekcie Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska”” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

44	Monitoring sukcesu lęgowego bociana białego (<i>Ciconia ciconia</i>) w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska”” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
45	Detektorowy monitoring nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska”” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
46	Badania ichtiofauny w ramach projektu pn.: „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska”” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
47	Nabywanie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa albo na rzecz Parku, w tym przez wykonanie prawa pierwokupu, w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
48	Monitoring ptaków, roślinności i warunków abiotycznych, w ramach projektu finansowanego ze środków POIiŚ „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

Objaśnienia:

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone literą, oraz literą z cyfrą, obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów, Ośrodka Hodowli Żubrów Smardzewice sporządzoną przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez Park od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.

²⁾ Dotyczy obszaru ochrony czynnej i krajobrazowej łącznie

³⁾ Kody siedlisk przyrodniczych, nazwy siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt lub roślin podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713).

⁴⁾ Siedlisko lub gatunek o znaczeniu priorytetowym.

⁵⁾ Dotyczy ekosystemów leśnych i lądowych ekosystemów nieleśnych łącznie.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt na obszarach objętych ochroną czynną

A. Czynna ochrona gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Gatunki roślin, w szczególności: 1) kosaciec syberyjski (<i>Iris sibirica</i>); 2) zawilec wielkokwiatowy (<i>Anemone sylvestris</i>); 3) orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>); 4) szałwia łąkowa (<i>Sylvia pratensis</i>); 5) naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>); 6) dzwoniecznik wonny (<i>Adenophora liliifolia</i>); 7) goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>); 8) lilia złotogłów (<i>Lilium martagon</i>); 9) wawrzynek wilczełyko (<i>Daphne mezereum</i>); 10) bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i>); 11) zimozioł północny (<i>Linnaea borealis</i>)	Ochrona <i>ex situ</i>	1. Utrzymanie hodowli gatunków w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku. 2. Zbiór nasion lub części roślin rodzimych gatunków ze stanowisk naturalnych w celu wzbogacenia kolekcji <i>ex situ</i> . 3. Sadzenie i pielęgnowanie roślin przy polanach wypoczynkowych, leśniczówkach oraz w obrębie skansenu w Granicy
2	Dzwoniecznik wonny (<i>Adenophora liliifolia</i>)	Ochrona <i>in situ</i> i <i>ex situ</i>	1. Ochrona siedlisk występowania i potencjalnego występowania gatunku – płątów dąbrów świetlistych, przez przeredzanie drzewostanu, usuwanie rodzimych gatunków roślin ekspansywnych i obcych gatunków roślin inwazyjnych. 2. Restytucja dzwoniecznika wonnego (<i>Adenophora liliifolia</i>) w wybranych płątach dąbrów świetlistych. 3. Utrzymanie kolekcji gatunku w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku, w ramach projektu „FlorIntegral – zintegrowana ochrona <i>in-situ</i> i <i>ex-situ</i>

			rzadkich, zagrożonych i priorytetowych gatunków flory na terenie Polski”
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goździk pyszny (<i>Dianthus superbis</i>). 2. Goryczka wąskolistna (<i>Gentiana pneumonanthe</i>). 3. Nasieźrzał pospolity (<i>Ophioglossum vulgatum</i>). 4. Kukułka szerokolistna (<i>Dactylorhiza majalis</i>). 5. Pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>). 6. Mieczyk dachówkowaty (<i>Gladiolus imbricatus</i>). 7. Starodub łąkowy (<i>Ostericum palustre</i>). 8. Kukułka krwista (<i>Dactylorhiza incarnata</i>). 9. Kruszczyk błotny (<i>Epipactis palustris</i>). 10. Czarcikęsik Kluka (<i>Succisella inflexa</i> (Kluk)) 	Ochrona <i>in situ</i>	<p>Ochrona siedliska występowania gatunku, w szczególności przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koszenie powierzchni łąk i muraw; 2) odkrzaczanie powierzchni łąk, 3) usuwanie gatunków obcych, w tym inwazyjnych
4	<p>Restytuowane gatunki roślin:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>); 2) naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>); 3) sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>); 4) szalwia łąkowa (<i>Salvia pratensis</i>) 	Ochrona <i>in situ</i>	Ochrona siedliska występowania gatunku, w szczególności przez koszenie ręczne lub mechaniczne powierzchni muraw oraz usuwanie gatunków obcych, w tym inwazyjnych
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne). 2. Sasanka otwarta (<i>Pulsatilla patens</i>). 3. Lepnica wąskopłatkowa (<i>Silene otites</i>). 4. Goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>). 5. Sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>). 6. Orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>). 7. Naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>) 	Ochrona <i>in situ</i>	Ochrona siedliska występowania gatunku, w szczególności przez odkrzaczanie powierzchni muraw oraz usuwanie gatunków obcych, w tym inwazyjnych

6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kruszczyk rdzawoczerwony (<i>Epipactis atrorubens</i>). 2. Kruszczyk szerokolistny (<i>Epipactis helleborine</i>). 3. Naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>). 4. Leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne). 5. Goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>). 6. Sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>). 7. Wężymord stepowy (<i>Scorzonera purpurea</i>). 8. Piaskowiec trawiasty (<i>Arenaria graminifolia</i>). 	Ochrona <i>in situ</i>	Ochrona siedliska występowania gatunku, w szczególności przez poszerzanie i utrzymywanie luk w drzewostanach oraz usuwanie gatunków obcych, w tym inwazyjnych
---	---	------------------------	---

B. Czynna ochrona gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezkręgowce chronione na podstawie załącznika nr 2 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102, z późn. zm.). 2. Gatunki ptaków objęte ochroną gatunkową 	Zachowanie miejsc bytowania i rozrodu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie siedlisk przez koszenie i odkrzaczanie łąk. 2. Zapobieganie sukcesji na wrzosowiskach. 3. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach. 4. Pozostawianie drzew z dziupłami, próchniejących i martwych. 5. Poprawa stanu siedlisk poprzez wykup i renaturyzację gruntów
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeplatka aurinia (<i>Euphydryas aurinia</i>). 2. Przeplatka diamina (<i>Melitaea diamina</i>). 3. Przeplatka cinxia (<i>Melitaea cinxia</i>). 4. Modraszek alkon (<i>Phengaris alcon</i>). 5. Modraszek telejus (<i>Phengaris telejus</i>). 6. Czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>). 	Czynna ochrona siedlisk w ramach realizacji projektu finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Czynna ochrona podmokłych łąk – siedlisk rzadkich	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odkrzaczanie i wykaszanie łąk. 2. Odkrzaczanie wrzosowisk

	7. Rojnik morfeusz (<i>Heteropterus morphaeus</i>). 8. Derkacz (<i>Crex crex</i>). 9. Żuraw (<i>Grus grus</i>)	gatunków motyli i ptaków oraz aktywna ochrona nietoperzy w Kampinoskim Parku Narodowym”	
3	1. Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>). 2. Bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>). 3. Orlik krzykliwy (<i>Clanga pomarina</i>). 4. Orlik grubodzioby (<i>Clanga clanga</i>)	Ochrona miejsc gniazdowania	Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd
4	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), ptaki (<i>Aves</i>), w szczególności dziuplaki oraz bezkręgowce (<i>Invertebrata</i>)	1. Zachowanie miejsc rozrodu, miejsc lęgowych i bazy pokarmowej zwierząt. 2. Ochrona nisz bytowania rzadkich gatunków zwierząt	1. Pozostawianie drzew martwych i z dziuplami. 2. Pozostawianie przystosowanych piwniczek ziemnych oraz budynków drewnianych lub rekonstrukcja ich części, a także wywieszanie i utrzymywanie skrzynek dla nietoperzy (<i>Chiroptera</i>)
5	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Hodowla zamknięta w Ośrodku Hodowli Żubrów w Smardzewicach	1. Remont i przystosowanie ośrodka do wprowadzenia żubrów (<i>Bison bonasus</i>). 2. Wprowadzenie nowych osobników. 3. Zapewnienie właściwych warunków bytowych zwierząt hodowanych. 4. Opieka weterynaryjna. 5. Badanie w kierunku gruźlicy wprowadzonych żubrów (<i>Bison bonasus</i>). 6. Sterowanie rozmnażaniem (księgi rodowodowe)
6	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Kontynuacja programu reintrodukcji gatunku rozpoczętego w 1992 r.	1. Śledzenie zachowań rysia (<i>Lynx lynx</i>) w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie
7	Wilk (<i>Canis lupus</i>)	Badania i monitorowanie liczebności populacji	1. Śledzenie zachowań wilka (<i>Canis lupus</i>) w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie. 3. Monitoring populacji
8	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	1. Ochrona gatunku reintrodukowanego w 1980 r. 2. Działania mające na celu zmniejszenie szkód	1. Ochrona tam i żeremi. 2. Budowa urządzeń i wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom w uprawach rolnych na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku ¹⁾

		wyrządzanych przez bobra (<i>Castor fiber</i>) na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym Kampinoskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”	
9	Ssaki kopytne	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyłożenie lizawek dla zwierząt w liczbie 34 sztuk. 2. Pogłębianie i odładzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych. 3. Udostępnianie runa przez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej oraz dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadkach masowego zagrożenia życia zwierząt
10	Ssaki (<i>Mammalia</i>) i ptaki (<i>Aves</i>)	Monitorowanie liczebności populacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwentaryzacja łośia (<i>Alces alces</i>) metodą cichych pędzeń. 2. Inwentaryzacja stanu zwierząt leśnych metodą całorocznej obserwacji. 3. Inwentaryzacja liczebności zwierząt metodą liczenia tropów na transektach
		Obniżenie pogłowia lisa (<i>Vulpes vulpes</i>) do poziomu 1–3 osobników/1000 ha i maksymalna redukcja gatunków obcych	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185)
11	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona populacji przed wścieklizną	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca ze służbami weterynaryjnymi w zakresie szczepienia przeciwko wściekliznie. 2. Dostarczanie służbom weterynaryjnym padłych lub odstrzelonych lisów (<i>Vulpes vulpes</i>) w celu prowadzenia nadzoru biernego nad wścieklizną
12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>). 2. Błotniak stawowy (<i>Circus aeruginosus</i>). 3. Orlik krzykliwy (<i>Clanga pomarina</i>). 4. Gąsiorek (<i>Lanius collurio</i>). 5. Jarzębatka (<i>Sylvia nisoria</i>). 6. Lerka (<i>Lullula arborea</i>). 7. Zalotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>). 	Ochrona gatunków w ramach projektu „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie siedlisk przez koszenie i odkrzaczanie łąk. 2. Zapobieganie sukcesji na łąkach. 3. Dosadzanie krzewów po likwidacji zielnych i drzewiastych obcych gatunków roślin. 4. Utrzymanie oczek wodnych 5. Adaptacja piwnic celem ochrony siedlisk nietoperzy. 6. Poprawa stanu siedlisk przez wykup i renaturyzację gruntów

	8. Mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>)		
13	1. Zatokę łamliwy (<i>Anisus vorticulus</i>). 2. Zatokę większą (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>). 3. Kreślinek nizinny (<i>Graphoferus bilineatus</i>). 4. Traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>). 5. Kumak nizinny (<i>Bombina bombina</i>)	Budowa oczek wodnych i uwilgotnienie mokradeł, przez zwiększenie ilości potencjalnych siedlisk w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746	Obszary działań projektu Kampinos WET LIFE: Dolna Łasica, Żurawiove i Kanał Zaborowski

II. Sposoby czynnej ochrony gatunków zwierząt na obszarach objętych ochroną krajobrazową

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Ssaki (<i>Mammalia</i>) i ptaki (<i>Aves</i>)	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych	1. Poglębianie i odładzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych. 2. Udostępnianie runa przez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej. 3. Dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych, w przypadkach masowego zagrożenia życia zwierząt
		Monitorowanie liczebności populacji	1. Inwentaryzacja łośa (<i>Alces alces</i>) metodą cichych pędzeń). 2. Inwentaryzacja stanu zwierząt leśnych metodą całorocznej obserwacji: 1) łoś (<i>Alces alces</i>); 2) jelen szlachetny (<i>Cervus elaphus</i>); 3) sarna (<i>Capreolus capreolus</i>); 4) dzik (<i>Sus scrofa</i>); 5) ryś (<i>Lynx lynx</i>); 6) lis (<i>Vulpes vulpes</i>); 7) borsuk (<i>Meles meles</i>); 8) kuna leśna (<i>Martes martes</i>); 9) jenot (<i>Nyctereutes rocyonoides</i>); 10) zając szarak (<i>Lepus europaeus</i>); 11) bóbr (<i>Castor fiber</i>); 12) wydra (<i>Lutra lutra</i>);

			<p>13) kuropatwa (<i>Perdix perdix</i>); 14) bażant (<i>Phasianus colchicus</i>); 15) wizon amerykański (<i>Neovison vison</i>); 16) szop praczy (<i>Procyon lotor</i>); 17) wilk (<i>Canis lupus</i>); 18) daniel zwyczajny (<i>Dama dama</i>).</p> <p>3. Liczenie tropów na transektach</p>
		Regulacja liczebności poprzez odstrzały redukcyjne	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. — Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173 i 2185)
2	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Kontynuacja programu reintrodukcji rysia (<i>Lynx lynx</i>) rozpoczętego w 1992 r.	<p>1. Śledzenie zachowań osobników w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie</p>
3	Wilk (<i>Canis lupus</i>)	Badania i monitorowanie liczebności populacji	<p>1. Śledzenie zachowań wilka (<i>Canis lupus</i>) w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie. 3. Monitoring populacji</p>
4	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	<p>1. Ochrona gatunku reintrodukowanego w 1980 r. 2. Zmniejszanie szkód na gruntach powodowanych przez bobry (<i>Castor fiber</i>)</p>	<p>1. Ochrona tam i żeremi. 2. Ograniczenie zabiegów udrażniania cieków wodnych. 3. Budowa urządzeń i wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom w uprawach rolnych na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku</p>
5	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona populacji przed wścieklizną	<p>1. Współpraca ze służbami weterynaryjnymi w zakresie szczepienia przeciwko wściekliznie. 2. Dostarczanie służbom weterynaryjnym padłych lub odstrzelonych lisów (<i>Vulpes vulpes</i>), w celu prowadzenia nadzoru biernego nad wścieklizną</p>
6	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>)	Ochrona nisz bytowania	Pozostawianie odpowiednio urządzonych piwniczek ziemnych, skrzynek dla nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) oraz budynków drewnianych lub rekonstrukcje ich części
7	<p>1. Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>). 2. Bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>). 3. Orlik krzykliwy (<i>Clanga pomarina</i>). 4. Orlik grubodzioby (<i>Clanga clanga</i>)</p>	Ochrona miejsc gniazdowania	Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd i przestrzeganie obowiązujących w nich zaleceń
8	Ptaki (<i>Aves</i>)	Zachowanie siedlisk	1. Zachowanie terenów otwartych.

			2. Wykup gruntów
		Wzbogacenie bazy pokarmowej w okresie zimowym	Wykładanie karmy dla ptaków w okresie mroźnej zimy
9	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), ptaki (<i>Aves</i>), w szczególności dziuplaki oraz bezkręgowce (<i>Invertebrata</i>)	Zachowanie i tworzenie miejsc lęgowych i bazy pokarmowej	Pozostawianie drzew martwych i z dziupłami oraz utrzymywanie skrzynek dla nietoperzy (<i>Chiroptera</i>)
10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezkręgowce chronione na podstawie załącznika nr 2 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102). 2. Gatunki ptaków chronione na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.01.2010, str. 7, z późn. zm.) 	Zachowanie miejsc bytowania i rozrodu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koszenia i odkrzaczania łąk. 2. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach. 3. Pozostawianie drzew z dziupłami, próchniejących i martwych – głównie dębów (<i>Quercus</i>) i lip (<i>Tilia</i>). 4. Poprawa stanu siedlisk przez wykup i renaturyzację gruntów
11	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>). 2. Błotniak stawowy (<i>Circus aeruginosus</i>). 3. Orlik krzykliwy (<i>Clanga pomarina</i>). 4. Gąsiorek (<i>Lanius collurio</i>). 5. Jarzębatka (<i>Sylvia nisoria</i>). 6. Lerka (<i>Lullula arborea</i>). 7. Zalotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>). 8. Mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>) 	Ochrona gatunku w ramach projektu „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie siedlisk przez koszenie i odkrzaczanie łąk. 2. Zapobieganie sukcesji na łąkach. 3. Dosadzanie krzewów po likwidacji zielnych i drzewiastych obcych gatunków roślin. 4. Utrzymywanie oczek wodnych. 5. Poprawa stanu siedlisk przez wykup i renaturyzację gruntów
12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zatoczek łamliwy (<i>Anisus vorticulus</i>). 2. Zalotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>). 	Budowa oczek wodnych i uwilgotnienie mokradeł, przez zwiększenie ilości	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa stanu siedlisk i utworzenie nowych dogodnych miejsc bytowania. 2. Wsparcie populacji przez wsiedlanie osobników odchowanych w sztucznych warunkach

	<p>3. Kreślinek nizinny (<i>Graphoferus bilineatus</i>).</p> <p>4. Traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>).</p> <p>5. Kumak nizinny (<i>Bombina bombina</i>)</p>	<p>potencjalnych siedlisk w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" LIFE19 NAT/PL/000746</p>	
--	--	--	--

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ I KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona ścisła	<p>1. 1. Obręb Ochronny Kampinos: 4–9, 13–17, 18a, 18b, 70a–70n, 71a–71j, 72a–72m, 72o, 72p, 73a–73g, 74a–74h, 92m, 93f, 93g, 94b–94j, 137b, 137c, 138c, 142c, 142f, 143b–143d, 144, 145, 151f–151h, 151j, 161c, 161f, 162, 165d–165g, 166, 167a–167n, 168, 169, 170a, 170b, 171, 172a, 172b, 181k, 181m, 210, 211, 215a–215c, 216a–216j, 216m–216o, 216s, 217, 238–240, 242, 243a, 243c, 243d, 244, 245a–245c, 246–248, 249a–249c, 249f, 249g, 250a–250c, 251a i 251c.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów: 3A, 4, 4A, 5l, 5m, 5n, 6n, 6o, 9–12, 14c–14f, 15a–15i, 15k, 16a–16g, 17a–17h, 18a–18j, 19a, 25a, 26a–26c, 27a–27c, 27f, 47c, 47d, 48a–48f, 95, 96, 97a–97d, 140j, 140k, 141d–141j, 142d–142j, 143g–143k, 144c–144i, 145f, 145g, 145i, 145j, 146b, 146d, 146g, 146i, 147, 161f–161j, 162d–162j, 163f–163j, 164j, 182c, 183–186, 193g–193n, 194m–194p, 195i–195o, 196c–196k, 197d–197j, 198–202, 203a, 203h, 203i, 204f, 206b, 208d, 214c, 215a–215c i 232–260.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski: 10l–10t, 11h, 11k, 11m, 11n, 11p–11s, 17f–17i, 24b–24d, 25a, 25b, 25f–25p, 27a–27j, 28a–28i, 29–31, 32a, 32b, 32d–32g, 33f, 33h–33j, 34c–34f, 35, 36, 37a, 37i–37n, 38i–38k, 48a–48j, 49–57, 58d–58l, 59c–59j, 67–74, 75g, 75h, 77b–77f, 77j, 77k, 92–101, 102a, 102d, 102i–102n, 114a, 114d, 114f, 116a–116g, 117–121, 132b, 133a–133c, 134a–134c, 135a–135h, 135k, 135m, 136a–136i, 136l, 136p, 147c–147f, 147i–147l, 148a, 148d, 148f, 148g, 148i–148k, 160d–160g, 161f, 161g, 171a–171d, 171g, 172a–172h, 172j–172l, 173a–173c, 173j, 232–234, 269, 270l, 270p–270t i 271</p>
2	Ochrona czynna	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos: 1–3, 10–12, 18c–18k, 19–69, 70o–70s, 71k–71m, 72n, 72r–72w, 73h–73j, 74i–74o, 75–91, 92a–92l, 93a–93d, 94a, 95–131, 132a–132h, 132j, 133–136, 137a, 138a, 138b, 139–141, 142a, 142b, 142d, 143a, 146–150, 151a–151d, 151i, 152b–152f, 153–156, 157a–157g, 157i, 157j, 158a–158y, 158ax–158cx, 159–160, 161a, 161b, 163, 164, 165a–165c, 166, 170c–170j, 172c–172f, 172Aa, 172Ab, 172Ad, 172Al, 172An–172Ap, 172As, 173a–173d, 174–178, 178Aa–178Am, 179, 180, 181a–181j, 181l, 182, 183, 184a–184t, 185–191, 192a–192h, 193a–193d, 193i, 194–197, 200, 201a–201j, 201k–201p, 202, 203, 207a–207d, 212, 214, 215d, 216k, 216l, 216p, 216r, 216t, 216w, 218, 219a–219d, 219h–219j, 220, 221a–221d, 221g–221k, 222b–222i, 223–237, 241, 243b, 243f, 245d, 245f, 249d, 249h, 250d–250j, 251b, 251d, 252, 253a–253o, 254a–254d, 254g–254m, 255, 256a, 256b, 256d–256i, 257–261, 263–269, 270a–270kx, 271a–271i, 271k–271s, 272a–272p, 273a–273j, 273l–273n, 275a–275o, 275r–275hx, 276–289, 290a–290i, 290k–290s, 291–293, 294a–294m, 294o, 294p–294fx, 295, 296a–296w, 296y–296gx, 297a–297ax, 297cx–297wx, 298a–298xx, 298zx–</p>

		<p>298fy, 299a–299t, 300–303, 304a–304fx, 304hx–304px, 305a–305x, 305z–305jx, 305mx, 305nx, 306, 307a–307c, 307f–307cx, 308–314, 315a–315gx, 315ix–315px, 316a–316z, 316ax–316hx, 316ix, 316jx, 317–332, 333a–333m, 334a–334t, 334y, 334z, 335–343, 344a, 344c–344k, 344m, 345–353, 354a–354dx, 354gx–354wx, 354yx–354ay, 355a, 355b, 355d–355p, 355s–355ix, 356–359, 360a–360o, 360ax–360cx, 360fx–360mx, 361a–361f, 361h–361n, 361p–361cx, 362a–362j, 362l–362w, 362y–362bx, 362dx, 362fx, 362hx–362jx, 363a–363bx, 364, 365a–365d, 365k–365s, 366h, 366m–366r, 367a, 367c–367z, 368a–368g, 368i–368y, 369–371, 372a–372p, 372s–372x, 373a–373p, 373s–373x, 373z–373fx, 374–381, 382a–382x, 383–393, 394a–394d, 395a–395d, 396a–396f, 397a, 398a–398ay, 399, 400a–400d, 400g–400t, 401–405, 406a–406s, 406w–406hx, 407–414, 415a–415h, 415j–z, 415ax–415jx, 416a–416hx, 417, 418a–418s, 419a–419i, 419k, 419l, 420–424, 430, 431a, 432b–432p, 436, 437f–437o, 438, 439, 440a–440i, 440l, 446 i 452.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów: 1–3, 5a–5k, 5o, 6a–6m, 6r, 7–8, 13, 14a–14c, 14g–14m, 15j, 15l–15o, 16h–16j, 17i–17l, 18k–18m, 19b–19f, 19h, 19j–19r, 20a, 20f–20y, 21–24, 25b–25g, 26d–26h, 27d, 27g–27i, 28–46, 47a, 47b, 47f, 47g, 48g, 49–66, 67a, 67c–67j, 68–76, 77a–77h, 77j–77n, 77p, 77r, 77t–77dx, 77gx–77rx, 78–94, 97f, 98–133, 134a–134c, 134g–134i, 135–139, 140a–140i, 140l–140p, 141a–141c, 142a–142c, 143a–143f, 144a, 144b, 145a–145d, 145h, 146a, 146c, 146f, 148–160, 161a–161d, 162a–162c, 163a–163d, 164a–164i, 164k, 165–179, 180a–180d, 180g, 180h, 181, 182a, 182b, 182d–182g, 187–192, 193a–193f, 194a–194l, 195a–195h, 196a, 196b, 197a–197c, 203b–203g, 204a–204d, 204g, 204h, 204k, 204m–204t, 205, 206a, 206c–206k, 207, 208a–208c, 208f, 208g, 209–213, 214a, 214b, 214d, 215d, 215f, 216a–216c, 216f–216r, 216A, 217, 218, 219a–219f, 219A–223, 225–227, 229, 261–265, 266a–266c, 266f, 266h–266k, 267, 268, 269a, 269d–269cx, 269gx–269ix, 270a–270j, 270l–270jx, 271, 272, 273a–273o, 273r–273z, 274, 275, 276b–276s, 277, 279–283, 284a–284f, 284h–284m, 285–290, 291a–291p, 291s–291y, 291ax–291hx, 292a, 292b, 292d–292w, 293a, 293c–293h, 294, 295, 296a–296h, 296j, 296l–296s, 297, 298, 299c–299f, 299h–299dx, 299gx, 299hx, 300, 301a, 301c–301j, 302a–302g, 302i–302j, 302l, 303, 304a–304i, 304k–304n, 305, 306a, 306b, 306d–306t, 307, 308a–308g, 308i–308p, 309–320, 321a–321i, 322–324, 325a–325dx, 325gx, 325hx 326–335, 336a–336n, 336p, 337, 338a–338h, 338j–338n, 339a–339r, 339t–339hx, 340–347, 348a–348bx, 349, 350a–350gx, 351–364, 365a–365f, 365k–365s, 366a–366dx, 366gx, 367a–367ix, 367kx–367mx, 368a–368hx, 368jx–368px, 369a–369f, 369h–369bx, 370a–370dx, 370gx–370jx, 371, 372, 373a–373c, 373f–373r, 374a–374h, 374l–374w, 375, 376, 377a–377f, 377h–377fx, 378a–378g, 378i–378fx, 379–384, 385a–385g, 385i–385ix, 386–403, 407z, 407ax–407dx, 408, 415b, 419a, 419c i 419f–419j.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski: 1, 2b–2d, 2g–2j, 2l, 3a–3c, 3f–3k, 4–8, 9a–9d, 9g–9i, 9k–9o, 10a–10d, 10g–10k, 11a–11g, 11i, 11j, 11l, 11o, 11t, 12, 13a, 13c–13h, 14a, 14b, 14d–14g, 15, 16, 17a–17d, 18–23, 24a, 25c, 25d, 26a, 26b, 26d–26g, 26i–26s, 27k, 28j, 28k, 32c, 33a–33d, 33g, 34a, 34b, 37b–37g, 37o, 38a–38h, 39–47, 48k, 48l, 58a–58c, 59a, 59b, 60–66, 75a–75f, 76, 77a, 77g–</p>
--	--	---

		<p>77i, 77l–77o, 78–80, 81a, 81c–81l, 82–84, fragment 85a, 86a – bez byłej jednostki wojskowej, 85b–85c, 86b–86d, 87–91, 102b, 102c, 102f–102h, 103–113, 115a–115k, 116h, 122, 123a, 123c, 123d, 124–130, 131a–131g, 132a, 132c–132g, 133d–133g, 134d, 134f, 134Aa–134Al, 134Ao, 134As–134Aw, 135i, 135j, 135n–135r, 136j, 136k, 136m–136o, 137–146, 147a, 147b, 147g, 147h, 148b, 148c, 148h, 149–159, 160a–160c, 161a–161d, 162–170, 171f, 171h, 171i, 172i, 172m, 173d–173i, 174–184, 186, 187, 188a–188h, 188j–188p, 189–193, 194a–194d, 194h, 194k, 194l, 194o, 195, 196a–196c, 196f–196k, 197, 198, 199a–199l, 200–204, 205a–205d, 206a–206s, 207, 208c–208f, 208j, 209a, 209h–209j, 210a, 210b, 210d, 210g–210o, 210r–210x, 211a, 211b, 211d–211i, 212a–212d, 212i, 212k, 212l, 212n, 213–215, 219h–219fx, 220, 221a–221m, 223–226, 227c–227n, 228–233, 234a, 234b, 234d–234f, 235–247, 248b–248r, 249–253, 254a, 254b, 254f–254l, 255–267, 268a–268k, 268m–268w, 268y, 268z, 270a–270k, 270m–270o, 272, 273, 274a, 274c–274f, 274i–274ax, 275a–275n, 275p, 275r, 275t–275bx, 276–282, 283a–283s, 284–297, 298a–298f, 298Aa–298Ak, 299–306, 307a–307gx, 307jx, 308a–308px, 308sx–308wx, 309a, 309c–309hx, 309jx–309mx, 309ox, 310a–310dx, 310gx–310kx, 310mx–310zx, 310by, 311a–311m, 311o, 311p, 312–314, 315a–315f, 316a–316x, 316z, 316ax, 317–322, 323a–323w, 323y, 323ax, 323bx, 324a–324hx, 324jx, 324lx–324nx, 325a–325dx, 325gx–325jx, 325lx, 325mx, 325px, 325rx, 325tx, 325xx–325ay, 325cy, 326b–326i, 326k–326m, 326o–326x, 327a–327c, 327f, 327h–327t, 328a, 328b, 328d–328h, 328j–328m, 329–331, 332a–332bx, 333a–333g, 333i–333lx, 334a–334d, 334g–334s, 335a–335s, 336a–336px, 337–344, 345a, 345c–345f, 346a–346g, 346i–346z, 347, 348a, 348b, 348d–348o, 349, 350, 351a–351j, 351l–351n, 352a–352i, 353, 354, 355a–355g, 357, 363, 364, 367, 368, 369a i 369d–369g.</p> <p>4. Ośrodek Hodowli Żubrów: 2</p>
3	Ochrona krajobrazowa	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos: 132i, 152a, 157h, 158z, 172g, 172Ac, 172Af–172Ak, 172Am, 172Ar, 172At, 172Aw, 172Ax, 173f–173l, 178An, 178Ao, 184w, 192i–192l, 193f–193h, 198, 199, 204, 205, 207f, 207g, 219f, 219g, 221f, 222a, 253p, 254f, 256c, 262, 270lx, 270mx, 270nx, 270ox, 271j, 272r, 273k, 275p, 280a, 290j, 294n, 296x, 297bx, 298yx, 304gx, 305y, 305kx, 305lx, 307d, 315hx, 333n, 334x, 344b, 344i, 344l, 344n, 354fx, 354xx, 355c, 355r, 360dx, 361g, 361o, 362k, 362x, 362cx, 362gx, 363cx, 365f–365j, 366a–366g, 366i–366l, 367b, 368h, 373r, 373y, 382y, 389Aa, 394f–394m, 395f–395l, 396g–396l, 397b, 398by, 400f, 406ix, 415i, 419j, 425–429, 431, 432a, 432r, 432s, 433, 434a, 437a–437d, 440j–440k, 442, 444, 448–450 i 451a oraz działki będące własnością Parku2) we wsi Bieliny i Brochów Łąki.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów: 6p, 19g, 19i, 19h, 19k 20b–20d, 67b, 77i, 77o, 77s, 77fx, 134f, 180f, 204i, 204l, 216d, 224, 266d, 266g, 269b, 269c, 269dx, 269fx, 270k, 273p, 276a, 284g, 284n, 291r, 291z, 292c, 293b, 296i, 296k, 299a, 299b, 299g, 299fx, 301b, 302h, 302k, 304j, 306c, 308h, 321j, 325fx, 336o, 338i, 339s, 348bx, 350hx–350kx, 364a, 364b, 366fx, 367jx, 367lx, 368ix, 368rx, 369g, 370fx, 373d, 374i–374k, 377g, 378h, 385h, 404–406, 407a–407y, 409–412, 414–418, 419b, 419d, 419k, 419l i 420 oraz działki</p>

		<p>o numerach: 56/1–56/3, 60/5–60/32, 64/1–64/9, 84 i 87/2 obręb ewidencyjny Aleksandrów.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski: 2a, 2f, 2k, 3d, 9f, 9j, 10f, 13b, 14c, 26a–26c, 26h, 26j, 37h, 81b, fragment 85a, 86a – była jednostka wojskowa, 114b, 114c, 115l, 123b, 123f, 134Am, 134An, 134Ap, 134Ar, 135l, 135s, 135t, 185, 188i, 188r, 194f, 194g, 194i, 194j, 194m, 194n, 196d, 199m, 205f, 205g, 206t–206z, 208a, 208b, 208g–208i, 209c–209g, 209k–209n, 210c, 210f, 210p, 211c, 212f–212h, 212j, 212m, 216–218, 219a–219g, 221n, 222a, 227a, 227b, 234c, 248a, 254c, 254d, 268l, 268x, 274b, 274g, 274h, 275o, 275s, 283t, 298g, 298Al, 307hx, 307ix, 308rx, 309b, 309ix, 309nx, 310fx, 310lx, 310ay, 310cy, 311n, 315g, 316y, 323x, 323z, 324ix, 324kx, 324ox, 325fx, 325kx, 325nx, 325ox, 325sx, 325wx, 325by, 325dy, 325fy, 326a, 326j, 326n, 327d, 327g, 328c, 328i, 332cx, 333h, 334f, 335t–335cx, 336rx, 345b, 346h, 347r, 348c, 351k, 352j, 355h, 359–362, 365, 366, 369b, 369c, 369h, 369i i 370–376 oraz działki o numerach: 1/3, 2, 3/1 i 5 obręb ewidencyjny Truskawka i działka numer 423/2 obręb ewidencyjny Małocice.</p> <p>4. Ośrodek Hodowli Żubrów: 1 i 3.</p> <p>5. Grunty niebędące w użytkowaniu wieczystym Kampinoskiego Parku Narodowego lub niebędące jego własnością: tereny wsi (lub ich części): Cybulice Małe („Grochalskie Piachy”), Aleksandrów, Brzozówka, Truskawka, Małocice, Augustówek i Łosia Wólka w gminie Czosnów, Julinek, Kępiaste, Łubiec i Zaborów w gminie Leszno, Lasocin, Famułki Brochowskie, Brochów Łąki i Bieliny w gminie Brochów oraz Koczargi Stare w gminie Stare Babice</p>
--	--	--

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone literą, oraz literą z cyfrą obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez Kampinoski Park Narodowy od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.

USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH,
TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I SPORTOWYCH, W CELU FILMOWANIA,
FOTOGRAFOWANIA ORAZ W CELACH ZAROBKOWYCH ORAZ MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB
MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Stacja Naukowa w Famułkach Królewskich, Obręb Ochronny Kromnów 370dx	20

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Polany wypoczynkowe:	
	1) Obręb Ochronny Laski:	
	a) 114b i 115a,	50
	b) 188i,	1000
	c) 194f, 194g, 194i–194k i 194m,	2000
	d) 209c–209f,	2500
	e) 227b,	300
	f) 268x,	100
	g) 334f,	3500
	h) 360b;	100
	2) Obręb Ochronny Kampinos:	
	a) 152a,	500
	b) 157h,	100
	c) 173i, 173k i 173l,	2000
d) 253p,	100	
e) 366i i 366m;	1000	
3) Obręb Ochronny Kromnów:		
a) 67b,	150	
b) 266d i 266g	150	
2	Centrum Edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski 209g	500
3	Ośrodek Dydaktyczno–Muzealny im. Jadwigi i Romana Kobenzów w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos: 172g i 172Ac	1. Ośrodek – 1000 2. Muzeum – 50

4	Zagroda pokazowa żubrów Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach 2z	60
5	Biblioteka – siedziba Kampinoskiego Parku Narodowego zwanego dalej „Parkiem”, Izabelin, Obręb Ochronny Laski 209g	10
6	Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku, Obręb Ochronny Kampinos 199a	50
7	Leśny Ogródek Botaniczny, Obręb Ochronny Laski 205d	50
8	Domek turystyczny Opaleń, Obręb Ochronny Laski 194l	5
9	Grodzisko wczesnośredniowieczne w Zamczysku, Obręb Ochronny Kampinos 165g	50
10	Mogiła Powstańców 1863 r., Obręb Ochronny Laski 234c	500
11	Skansen budownictwa puszczańskiego – teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos: 172Ar i 173j	200
12	Obiekty małej architektury, w tym: kapliczki, krzyże przydrożne, tablice pamiątkowe, pomniki – obszar Parku	50 przy każdym z obiektów
13	Pozostałości cmentarzy kolonistów „olenderskich”: 1) Obręb Ochronny Kromnów: 367dx, 391m i 388l; 2) Obręb Ochronny Kampinos, działka numer 2 obręb ewidencyjny Karolinów	200 na każdym z obiektów
14	Miejsce Pamięci Palmiry, Obręb Ochronny Laski 123a	10000
15	Cmentarze wojenne z okresu II wojny światowej w: 1) Wierszach, Obręb Ochronny Laski, działka numer 118 obręb ewidencyjny Wiersze; 2) Laskach Obręb Ochronny Laski 210c; 3) Granicy, Obręb Ochronny Kampinos 173f; 4) Wiktorowie, Obręb Ochronny Laski 298g	1000 1000 3000 1000
16	Cmentarz kolonistów niemieckich, Obręb Ochronny Laski 2f	500
17	Miejsce straceń Żydów, Obręb Ochronny Kampinos 354ox	500
18	Mogiły żołnierskie – obszar Parku	50 przy każdej z mogił
19	Aleja III Tysiąclecia, Obręb Ochronny Kampinos 172Af	200

III. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsca udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Parkingi: 1) Obręb Ochronny Laski: 3d, 9f, 10f, 123f, 135s, 135t, 188i, 209g, 227a, 227b, 274a, 326j, 326n, 326n, 360a i 206z oraz działka numer 1962 obręb ewidencyjny Truskaw; 2) Obręb Ochronny Kampinos: 152a, 172Aw i 172Ax; 3) Obręb Ochronny Kromnów: 67b, 84k i 180f	Uwarunkowana pojemnością parkingu
2	Polany wypoczynkowe: 1) Obręb Ochronny Laski: a) 114b i 115a, b) 188i,	50 1000

	c) 194f, 194g, 194i–194k i 194m,	2000
	d) 209c–209f,	2500
	e) 227b,	300
	f) 268x,	100
	g) 334f,	3500
	h) 360b;	100
	2) Obręb Ochronny Kampinos:	
	a) 152a,	500
	b) 157h,	100
	c) 173i, 173k i 173l,	2000
	d) 253p,	100
	e) 366i i 366m;	1000
	3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały:	
	a) 67b,	150
	b) 266d i 266g.	150
3	Centrum Edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski 209g	500
4	Ośrodek Dydaktyczno–Muzealny w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos: 172g i 172Ac	1. Ośrodek – 1000 2. Muzeum – 50
5	Skansen budownictwa puszczańskiego – teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos: 172Ar i 173j	200
6	Aleja III Tysiąclecia, Obręb Ochronny Kampinos 172Af	200
7	Ścieżka rekreacyjna – siłownia plenerowa, Obręb Ochronny Kampinos: 172A, 172/173	100
8	Wieża widokowa 365a, 365g i 365n	50
9	Zagroda pokazowa żubrów w Ośrodku Hodowli Żubrów w Smardzewicach 2z	60
10	Stacja końcowa turystycznej kolejki wąskotorowej linii Sochaczew – Wilcze Tułowskie	300
11	Stacja Turystyczna Borek Tułowski, Obręb Ochronny Kromnów: 134b i 134f	500
12	Grodzisko wczesnośredniowieczne w Zamczysku, Obręb Ochronny Kampinos 165g	50
13	Leśny Ogródek Botaniczny, Obręb Ochronny Laski 205d	50
14	Domek turystyczny Opaleń	5
15	Mogiła Powstańców 1863 r. Obręb Ochronny Laski 234c	500
16	Bunkry Fortu V, Obręb Ochronny Kromnów 224	20
17	Obiekty małej architektury, w tym: kapliczki, krzyże przydrożne, tablice pamiątkowe, pomniki – obszar Parku	50 przy każdym z obiektów
18	Pozostałości cmentarzy kolonistów „olenderskich”: 1) Obręb Ochronny Kromnów: 367dx, 391m i 388l; 2) Obręb Ochronny Kampinos, działka numer 2 obręb ewidencyjny Karolinów	200 na każdym z obiektów
19	Miejsce Pamięci Palmiry, Obręb Ochronny Laski 123b	10000
20	Cmentarze wojenne z okresu II wojny światowej w:	

	1) Wierszach, Obręb Ochronny Laski, działka numer 118 obręb ewidencyjny Wiersze;	1000
	2) Laskach Obręb Ochronny Laski 210c;	1000
	3) Granicy, Obręb Ochronny Kampinos 173f;	3000
	4) Wiktorowie, Obręb Ochronny Laski 298g	1000
21	Cmentarz kolonistów niemieckich, Obręb Ochronny Laski 2f	500
22	Miejsca egzekucji z okresu II wojny światowej, Obręb Ochronny Laski: 86a, 86b, 104a, 122a, 123a, 136n, 340 i 342g	50/obiekt
23	Miejsce straceń Żydów, Obręb Ochronny Kampinos 354ox	500
24	Mogiły żołnierskie – obszar Parku	50 przy każdej z mogił

IV. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych i sportowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Boisko sportowe, Obręb Ochronny Laski 345b	500
2	Bunkry Fortu V, Obręb Ochronny Kromnów 224	20
3	Zbiornik retencyjno–infiltrujący przy oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”, Obręb Ochronny Laski 222a	10
4	Zbiornik wodny Mariew, Obręb Ochronny Laski 369b	5
5	Polany wypoczynkowe:	
	1) Obręb Ochronny Laski:	
	a) 114b i 115a,	50
	b) 188i	1000
	c) 194f, 194g, 194i–194k i 194m,	2000
	d) 209c,d-209f,	2500
	e) 227b,	300
	f) 268x,	100
	g) 334f,	3500
	h) 360b;	100
	2) Obręb Ochronny Kampinos:	
	a) 152a,	500
	b) 157h,	100
	c) 173i, 173k i 173l,	2000
	d) 253p,	100
	e) 366i i 366m;	1000
	3) Obręb Ochronny Kromnów:	
	a) 67b,	150
	b) 266d i 266g	150
6	Ścieżka rekreacyjna – siłownia plenerowa, Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 172A, 172 i 173	100
7	Stacja turystyczna Borek Tułowicki, Obręb Kromnów: 134b i 134f	300

8	Bór Kazuński, Obręb Ochronny Kromnów: 216–220 i 222	200
---	---	-----

V. Miejsca udostępniane w celu filmowania, fotografowania oraz w celach zarobkowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Obszar Parku	60

Objaśnienia:

- ¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone literą, oraz literą z cyfrą, obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez Kampinoskiego Parku Narodowego od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.